

Akademie věd České republiky

**Teze disertace
k získání vědeckého titulu „doktor věd“
ve skupině sociální a humanitní vědy**

PRVNÍ ČESKÁ FEDERATIVNÍ ÚSTAVA Z ROKU 1619

Komise pro obhajoby doktorských disertací v oboru právní historie

Prof. JUDr. PhDr. Karolína Adamová, CSc.

Ústav státu a práva AV ČR,

Praha, 2009

Obsah

I.	První federativní ústava z roku 1619	3
	1. Vznik disertace a využití poznatků v ní obsažených	3
	2. Stav dosavadního zpracování vybrané tematiky	3
	3. Příprava České konfederace z roku 1619	7
	4. Forma českého soustátí	8
	5. Defenzoři	10
	6. Náboženská tolerance nebo netolerance?	11
	7. K otázce interpretace textu České konfederace	11
	8. Autorství textu České konfederace	12
	9. Hodnocení české konfедераční listiny	12
	10. J. Althusius a Česká konfederace	13
	11. Česko-rakouské, česko-uherské konfederace a pokusy o další rozšíření České konfederace	14
	12. Konfедераční hnutí 17. století jako inspirace pro pozdější dobu	14
II.	Seznam vybrané literatury K. Adamové vztahující se ke zkoumané problematice	15
III.	Seznam literatury a pramenů použitých v disertační práci	15
IV.	Seznam publikovaných prací	17
V.	Summary	36

I. První federativní ústava z roku 1619

1. Vznik disertace a využití poznatků v ní obsažených

Autorka se v rámci svého zájmu o dějiny českého ústavního práva zabývá dlouhodobě konfедераčním hnutím v českých zemích na počátku 17. století. Publikovala k této tématice několik studií uvedených v přehledu literatury, zejména v Právněhistorických studiích. Otázce vztahu J. Althusia a jeho díla ke koncepci a obsahu České konfederace - první moderní ústavy České koruny - věnovala článek v Zeitschriftu für Rechtsgeschichte. Výsledky v nich obsažené využila v předložené práci a obohatila je o další skutečnosti získané letitým studiem.

Disertační práce je po dlouhé době jedinou monografií, která zkoumá podrobněji konfедераční hnutí v českých zemích, obsah konfедераčních listin a snahy českých diplomatů o rozšíření konfедераčního svazku o další evropské země.

Záměrem autorky bylo podat nejen přehled dané problematiky, ale v širším evropském kontextu představit velmi závažnou etapu vývoje české právní historie. Tehdy se i v našich zemích začíná utvářet teorie a praxe složeného státu.

Zároveň si disertantka kladla za cíl přispět svojí knihou i k potřebě pedagogické a seznámit v přednáškách s danou tématikou i posluchače právnických fakult v Praze a Plzni, kde působí.

Disertace v této podobě bude v letošním roce publikována v nakladatelství Karolinum.

2. Stav dosavadního zpracování vybrané tematiky

V době utváření se moderní integrované Evropy, je jistě inspirativní vracet se do minulosti a hledat kořeny a zdroje federativní myšlenky. Jedním z nich je i ústava České koruny z roku 1619- Česká konfederace.

Ačkoli jde o významný dokument české státnosti doposud chybí v současné historiografii monografie věnovaná této mimořádné ústavněprávní památce. Pod pojmem konfederace je třeba chápat v první řadě smluvní sjednocení několika států (zemí), eventuálně stavů příslušných zemí a dále přímo právní dokument, který toto sjednocení konstituuje či deklaruje. Česká konfederace je termín pro stavovskou ústavu evangelické povahy z roku 1619, představující významný dokument státoprávního a politického charakteru. Odhalení

příčin formování konfедераčního hnutí v Evropě a v českém státě a přijetí České konfederace, včetně analýzy tohoto dokumentu, dokresluje výrazně poznání doby předbělohorské a bělohorské, nejenom u nás. Je možno říci, že jde o jednu z klíčových otázek studia předbělohorského období v českém státě.

O České konfederaci můžeme nalézt zmínky v historické i právněhistorické literatuře. Větší pozornost jí v širších souvislostech věnovali J. Polišenský,¹ F. Kavka² a z právních historiků J. Kapras³ a V. Vaněček.⁴ Je s podivem, že J. Kalousek⁵ se ve své práci o českém státním právu o České konfederaci nezmiňuje, ačkoli šlo o význačnou státoprávní památku. Samotnou Českou konfederací se podrobněji zabývali pouze R. Stanka⁶, B. Jenšovský⁷ a v posledních letech K. Malý⁸, V. Válka⁹, J. Pánek¹⁰ a J. Bahlcke.¹¹

Stanka napsal poměrně dobrou a přehlednou monografii v německém jazyce. Vychází z četné rozptýlené literatury a z pramenů, zejména sněmovní povahy. Práce je ovšem podmíněna dobou svého vzniku. Chybí zde hlubší analýza České konfederace z hlediska právního a politického a srovnání státu *de iure* a *de facto*. Rovněž otázka aplikace České konfederace v praxi zde není řešena. Autor ponechává stranou i ekonomickou studii 16. a počátku 17. století v českém státě a nepostihuje tedy ani jistý hospodářský zájem šlechtických stavů jako jeden z motivů konfедераčního hnutí a přijetí České konfederace a dokumentů na Českou konfederaci navazujících. Zabývá se genezí jednotlivých ustanovení konfедераční listiny a je si velmi dobře vědom ústavněprávní povahy České konfederace. Nevěnuje však

¹ Viz např. J. Polišenský, *Třicetiletá válka a český národ*, s. 76-n., zvl. s. 82-n. Zde podává Polišenský pregnantní hodnocení české konfederace, kdy ji na s. 133 charakterizuje jako ojedinělý pokus organizovat střední Evropu bez Habsburků.

² *Bílá hora a české dějiny*, Praha 1962, s. 74-n. (85), s. 97 – 134, 154 – 159, s. 200 a 211.

³ *Právní dějiny země Koruny České*, I – II, s. 349 a 448 – 452, srv. též K. Kadlec, *Dějiny veřejného práva ve střední Evropě*, Praha 1923, s. 296 – 297.

⁴ *Dějiny státu a práva v Československu*, Praha s. 223 – 225. Srv. K. Malý a kol., *Dějiny českého a československého práva do roku 1945*, Praha 1997, s. 77-8.

⁵ *České státní právo*, Praha, II, vyd., 1892.

⁶ *Die böhmischen Conföderationsakte von 1619*, *Historische Studien* č. 213, Berlin 1932.

⁷ *Stavovská konfederace*, Sborník J. B. Nováka, Praha 1962, s. 495 – 505.

⁸ K. Malý, *Česká konfederace. Obnovené zřízení zemské – dvě české ústavy z počátku 17. století. Vývoj české ústavnosti v letech 1618-1620*, Praha 2006, s. 30-n.. Srv. Týž, *Změny státního zřízení v českém stavovském povstání*. *Folia Historica Bohemica* 8, Praha 1985, s. 63-n.

⁹ J. Válka, *Konfederace z roku 1619 ve vývoji teritoriální a náboženské struktury České koruny. Vladislavské zřízení zemské*, Praha 2001, s. 193-n.

¹⁰ J. Pánek, *Od České konfederace k Obnovenému zřízení zemskému / kontinuita a diskontinuita v proměnách českého státu a jeho ústavního zřízení na pomezí stavovství a absolutismu. Vývoj české ústavnosti*, cit.d., s. 13-n.

¹¹ J. Bahlcke, viz zvláště, *Unionsstrukturen und Föderationsmodelle im Osten des ständischen Europa. Anmerkungen zu vergleichenden Ansätzen über das frühneuzeitliche Ostmitteleuropa. Leipziger Beiträge zur Universalgeschichte und vergleichender Gesellschaftsforschung* 8/5, 1998, s. 57-73. Srov. Též J. Bahlcke, *Die Böhmisches Krone zwischen staatsrechtlicher Integrität, monarchischen Union und ständischen Föderalismus. Politische Entwicklungslinien im böhmischen Länderverband vom 16. bis zum 18. Jahrhundert*, in *Föderationsmodelle und Unionstrukturen, Über Staatenverbindungen in der frühen Neuzeit vom 15.-18. Jahrhundert*. Hrsrg. Von T. Fröschl, Wien- München 1998, Wiener Beiträge zur Geschichte der Neuzeit 21, s. 83-103.

pozornost vazbám českého konfедераčního hnutí na ostatní evropské země, zejména na Nizozemí a Švýcarsko a neupozorňuje ani na vlivy polské.

Oproti Stankově práci je Jenšovského příspěvek rozsahem daleko menší. Jenšovský napsal článek týkající se bezprostředně přijetí České konfederace červencovým generálním sněmem v Praze roku 1619. V první řadě vychází autor ze soudobé práce Pavla Skály ze Zhoře.¹² Těžiště Jenšovského pojednání spočívá na formální analýze jednotlivých rukopisů České konfederace a má tedy prioritně povahu archivně historickou.

K. Malý aj. Pánek se věnovali v první řadě proměnám českého státu na počátku 17. století. K. Malý se zaměřil na stavovské právo obsažené v české konfедераční listině a jeho proměny směrem k absolutismu, který našel v právní rovině odraz v Obnoveném zřízení zemském z roku 1627. J. Pánek pak hledá prvky kontinuity a diskontinuity ústavního zřízení a postihuje proces oslabování stavovství po roce 1620. V. Válka uvažuje o českých náboženských poměrech a teritoriálních vztazích mezi českými zeměmi vyúsťujících v ústavněprávní řešení v roce 1619.

J. Bahlcke ve svých mnohých studiích zasazuje české konfедераční hnutí do širších evropských struktur a souvislostí. Posuzuje Českou konfederaci i z hlediska prosazování se stavovské ideje smíšeného státu a přemýšlí o podstatě federalismu 17. století. Historii konfедераčního hnutí podává z hlediska nejen českých stavů, ale zejména i stavů moravských.

V posledních letech byla věnována pozornost také uherskému konfедераčnímu hnutí. Št. Krivošík¹³ se v rozsáhlém článku věnovaném uherským a sedmihradským konfедераčním snahám nezbytně dotýká i českých konfедераčních koncepcí.

Podněty ke studiu České konfederace přinášejí i některé monografie o životě význačných osobností protestantského odboje, které se větším či menším dílem účastnily konfедераčního hnutí v českém státě. Jde například o publikaci O. Odložilíka o Karlu starším ze Žerotína¹⁴ a studii H. Sturmbergera¹⁵ věnovanou rakouskému diplomatu J. E. Tschernemblovi, který se zasloužil o uzavření česko-rakouského spojení v roce 1619. Postavou J. Jessenia, který se podílel aktivně na česko-uherském hnutí, se zabýval v samostatné práci J. Polišenský.¹⁶

¹² Pavel Skála ze Zhoře, *Historie církevní*, srv. starší edici K. Tieftrunka, Pavel Skála, *Historie česká 1602 – 1623*, I–V, Praha 1865 - 1870 a novější výběrovou edici J. Polišenského, *Historie o válce české 1618 – 1620*, Praha 1964 (zde uveřejněna též kronika Ondřeje z Habernfeldu, *Vyprávění o válce české*).

¹³ Príspevok k dejinám stavovském konfederáci českých a uhorských stavov z r. 1620, *Právnícké štúdie*, roč. 7, 1959, č. 1, s. 147 – 187 (zde je uvedena bohatá maďarská literatura zabývající se uherskou konfедераční listinou).

¹⁴ O. Odložilík, *Karel starší ze Žerotína*, Praha 1936.

¹⁵ H. Sturmberger, *Georg Erasmus Tschernembl, Zur Geschichte der Gegenreformation*, Linz 1953.

¹⁶ *Jan Jesenský – Jessenius*, Praha 1965.

Nelze také opomenout studii o monarchomachismu (učení o oprávněném odporu poddaných proti panovníku-tyranu), který poznamenal protestantský odboj v Čechách a našel odraz i v textu České konfederace. Vedle starší německé práce od R. Treumanna *Die Monarchomachen*,¹⁷ uveďme několik velmi dobrých studií J. Hrubeše věnovaných publicistice a politickému myšlení 16. a počátku 17. století u nás i v cizině.¹⁸

Cenné poznatky at' již přímé nebo nepřímé ke konfедераčnímu hnutí v českém státě přinášejí edice pramenů vyprávěcí povahy (Kroniky), prameny historického charakteru a dále prameny státoprávní. Mezi prameny prvního typu lze například zařadit Kocmánkovu kroniku,¹⁹ která je sice praktolicky orientována a její hodnověrnost může být brána v potaz, nicméně poskytuje velmi barvitě zprávy očitého svědka průběhu třicetileté války. Za prameny historické povahy je možno považovat díla soudobých historiků, například Pavla Skály ze Zhoře²⁰ nebo Pavla Stránského.²¹ Řadí se sem i Slavatovy Paměti,²² které jsou ovšem psány z pozic zapřísáhlého katolíka, jsou tedy velmi tendenční a pokud se týká hodnověrnosti ne zcela spolehlivé. Mezi prameny státoprávní náleží například sněmovní usnesení. Uvedené tři typy pramenů nelze ovšem dosti dobře od sebe oddělovat, neboť i Pavel Skála uvádí ve svém díle texty sněmovních propozic a líčí průběh sněmovních jednání, případně cituje či parafrázuje podstatné části sněmovních usnesení, což má přirozeně charakter státoprávní. Všechny tři typy pramenů pak více méně vykazují i povahu politickou.

Mezi prameny historického charakteru lze zařadit i soudobou korespondenci, neboť i ta nám dokresluje poměry doby předbělohorské a bělohorské v českém státě. Z edic korespondence, které byly vydány v posledních letech, uveďme například dopisy Karla staršího ze Žerotína²³ či korespondování moravských direktorů z roku 1619.²⁴

Velmi dobrými edicemi ke zkoumanému období jsou Prameny k dějinám třicetileté války (fond Militare)²⁵ a *Documenta Bohemica Bellum Tricennale illustrantia*,²⁶ kde jsou

¹⁷ Lipsko, 1895.

¹⁸ Viz např. J. H r u b e š, *Polemiky o nejlepší formu vlády na konci 16. a na začátku 17. století*, Strahovská knihovna 1972, 7, s. 47 – 69, t ý ž, *Politické a náboženské rozpory v Evropě v dobové publicistice 1590 – 1617*, Praha 1974.

¹⁹ *Kroniky válečných let* (k vydání připravila Z. Tichá), Praha 1975, zde uvedena i Kocmánkova kronika.

²⁰ Srv. pozn. č. 13.

²¹ P. S t r á n s k ý, *Respublica Bojema*, Leden 1643, české vydání B. R y b a, *Český stát*, Praha 1953.

²² K vydání je připravil J. Jireček, Praha 1866 – 1868.

²³ K a r e l s t a r š í z e Ž e r o t í n a, *Z korespondence* (vyd. N. Rejchrtová) Praha 1892.

²⁴ *Povstání na Moravě 1619*, Z korespondence moravských direktorů, k vyd. připravila L. Urbánková, Praha 1979.

²⁵ *Prameny k dějinám třicetileté války, Regesta fondu Militare Archivu ministerstva vnitra ČSR III – VII (1618 – 1648)*, vyd. V. Líva, Praha 1951 – 1957. V práci byl využit III. díl 1618 – 1625, Praha 1951.

²⁶ *Documenta Bohemica Bellum Tricennale illustrantia*, T.I, II (J. Polišenský, M. Toegel a d.), Praha 1971, 1972 (německé znění české konfederace II, s. 151-n, č. 149).

obsažena četná místa týkající se bezprostředně České konfederace (je zde otištěn i německý text České konfederace).

V archívech se k období direktoria a sněmovnictví na počátku 17. století a České konfederaci zachovalo velmi málo. Jde spíše o zlomky, neboť velká část archívu direktoria byla samostatnými předáky protestantského odboje zničena, aby se katolíkům dostalo do rukou co nejméně materiálů, které by mohly přívrženci císaře a katolicismu použít a zneužít vůči představitelům protestantské strany. Mnohé dokumenty byly také vyvezeny Bedřichem Falckým a exulanty do ciziny a nacházejí se dnes převážně v zahraničních archívech.

Pokud se týká edic textu České konfederace, jmenujme alespoň Kameníčkovy Zemské sněmy a sjezdy moravské,²⁷ kde je ve druhém svazku obsažen text České konfederace a dále Documenta Bohemica,²⁸ ve kterých je uveřejněno německé znění české ústavy.

Jeden z textů České konfederace se nachází ve Státní knihovně v Praze v oddělení rukopisů.²⁹ Znění obsahu České konfederace z obou uvedených edic a textu tisku ze Státní knihovny se liší pouze nepatrně ve formulacích, přičemž obsahová stránka tím není nijak dotčena. Jeden z rukopisů České konfederace opatřený pečeti stavů českého státu je uložen v korunním archívu Národního archívu v Praze.³⁰ Rovněž i toto znění se nikterak podstatně neodlišuje od textu České konfederace v obou edicích a od textu z rukopisného oddělení pražské Národní knihovny

3. Příprava České konfederace z roku 1619

Česká konfederace z 31. července roku 1619, kterou vyvrcholil střet mezi českými evangelíky a katolíky na prahu třicetileté války, obsahovala normy ústavního života celého českého státu. Byla uvozena poměrně obsáhlou preambulí, ve které se uvádělo, že české země se spojily, aby si vzájemně pomáhaly. České země patřily sice již dříve k sobě, ale nyní chtěly zabezpečit ještě užší sjednocení. Tento spolek – „sjednocené země“ – volná federace pěti zemí (Čechy, Morava, Slezsko, Horní a Dolní Lužice) směřoval k ochraně stavovských privilegií. Již z úvodní části preambule tedy vyplývá jasně cíl spojení českých zemí i nové české ústavy. Země spojené v Českou konfederaci (název Česká konfederace se používá jak

²⁷ Fr. K a m e n í č e k, *Zemské sněmy a sjezdy Moravské*, Brno 1902, II, č. 32, s. 649-n.

²⁸ Srv. pozn. č. 32.

²⁹ *Tito artikulové, v Starém Městě pražském u Samuela Adama z Veleslavína 1619 – vytištěné*, staré tisky UK v Praze, sign. 54 C 152, viz též tisk UK sign. 65 E 2468.

³⁰ Archív České koruny, inv. č. 2327 SÚA.

pro samotnou ústavní listinu, tak pro svazek českých zemí) se rozhodly zamezit všemi prostředky pokusům o panovnické samovládí a bojovat proti katolické vládě.

4. Forma českého soustátí

Forma státu spočívala v souladu s Českou konfederací na federativním principu. Šlo tu o konfederaci nebo spíše o volnou federaci skládající se z pěti historických zemí – Čech, Moravy, Slezska, Horní a Dolní Lužice. Z článku č. 2 České konfederace by se mohlo dovodit, že vedle zemí byl individuálním členem konfederace také volený panovník, který stál v čele státu. Jeho pravomoci byly silně omezena ve prospěch evangelických stavů. V podstatě rovnovážný dualismus panovník – stavové realizující se v období stavovské monarchie byl porušen ve prospěch evangelických stavů. Na základě České konfederace došlo k vytvoření stavovského státu – monarchie mixta. Společnými orgány konfederace byly generální sněm, česká dvorská kancelář, defenzoři, (zároveň měla i každá země svůj defenzorský sbor) a do jisté míry i rada nad apelacemi. Konfederované země měly dále společné vojenské velení a byly spojeny úsilím o obranu evangelické víry. Forma státu Českého království (pojem Česká koruna ustoupil do pozadí) se vytvořila na základě smlouvy mezi historickými zeměmi a Česká konfederace měla tedy smluvní charakter. Tyto země vystupovaly jako právnické osoby na principu rovnoprávnosti, i když Čechy měly, jak vyplývá z textu České konfederace, prioritní povahu mezi sjednocenými zeměmi (například ustanovení o volbě panovníka).

Česká konfederace vycházela z principu volební monarchie. V čele státu stál volený panovník odpovědný stavům. Byl zavázán zachovávat zejména stavovská privilegia, Majestát a Českou konfederaci (článek č. 2) a byl povinen potvrdit česko-slezské sjednocení (konfederaci) z roku 1609 (článek č. 7). Nově zvolený panovník přísahal stavům pouze za svoji osobu, v přísaze již nebylo uvedeno, že se vztahuje i na jeho nástupce (článek č. 24).

Česká konfederace vycházela v úpravě vztahu panovník – stavové z priority protestantských stavů. Četná ustanovení dokládají jasně prosazování se této zásady. Jde například o ustanovení č. 30 České konfederace o oprávněném odporu stavů proti panovníku či články o defenzorech, které úzce souvisí právě s článkem č. 30.

Do mnoha článků České konfederace se přímo či nepřímo promítají otázky týkající se vztahů mezi jednotlivými zeměmi konfederace. Některé záležitosti celostátního významu řešily orgány konfederace (obrana státu, zahraniční politika atd.) a jiné byly ponechány v kompetenci orgánů jednotlivých zemí. Ve vymezení okruhu otázek řešených na úrovni

konfederace a na úrovni jednotlivých zemí jsou však ustanovení České konfederace skoupá. Česká konfederace zde zřejmě navazuje na komplex norem přijatých zemskými sněmy, zejména na zemská zřízení, která řeší podrobněji kompetenci orgánů České koruny.

Česká konfederace vychází z principu rovnoprávnosti zemí, i když Čechy měly jasnou preferenci, jak dokládají některá ustanovení nové ústavy (např. volbě panovníka, při které měli Češi dva hlasy). Samotný název sjednocených zemí – Česká konfederace – pak rovněž svědčí o prioritě Čech v celém komplexu zemí tvořících konfederaci.

Podle ústavy si jedna země vůči druhé zemi neměla osobovat nadvládu a každé zemi měla být zachována jistá míra autonomie – suverenity (články č. 56, 100). Výslovně je v ústavě stanoveno, že každá země se řídí svým právem, v první řadě je zde myšleno právo zemské, a že nejvyšší úředníci Českého království mají právní řád té které země respektovat (článek č. 36). Král nesměl rozhodovat v závažnějších věcech týkajících se celého Českého království bez vyjádření stavů jednotlivých zemí (články č. 31 – n.). Z četných ustanovení České konfederace vyplývá, že panovník i nejvyšší úřady musí plně šetřit svobody a privilegia jednotlivých konfederovaných zemí.

Nejvyšším zákonodárným orgánem byl ve státní struktuře českého státu již od 14. století generální sněm, což našlo své vyjádření i v České konfederaci.

Společnými výkonnými a správními orgány konfederace byly česká dvorská kancelář (článek č. 34) a sbor defenzorů. Do jisté míry byl společným orgánem konfederace i soudní orgán výrazně politické povahy – apelační soud.

Nejvyššími zákonodárnými orgány jednotlivých konfederovaných zemí byly zemské sněmy, kterým byly věnovány závěrečné články České konfederace (články č. 95 a 96).

Výkonnými a správními orgány jednotlivých zemí byly zemské úřady. Podle České konfederace nesměli být dosazováni do důležitých zemských (i městských) úřadů cizinci (článek č. 3). Toto ustanovení mělo svoji historickou genezi.

Česká konfederace vycházela teoreticky z myšlenky náboženské tolerance, ale prakticky téměř ve všech ustanoveních je dáвана priorita evangelíkům. Nejvýznamnější zemské úřady v zemích konfederace měly být soustředěny v rukou evangelíků. Podle článku č. 16 České konfederace měly být v Čechách obsazovány evangelíky úřady pražského purkrabího, nejvyššího kancléře, obou purkrabí karlštejnských (sněmovní usnesení z roku 1547 počítá s jedním purkrabím karlštejnského kraje z řad evangelíků, druhým z řad katolíků) a nejvyššího písaře. Dále měli být z řad evangelíků jmenováni prezident nad apelacemi, oba podkomoří, hejtman hradu pražského, oba hofrychtěři a mincmistr.

Na Moravě měli být jmenováni z řad evangelíků zemský hejtman, nejvyšší komorník, podkomoří a nejvyšší písař. Ve Slezsku to byli vrchní hejtmani a hejtman a kancléři v dědičných knížectvích. V Horní a Dolní Lužici měli být evangelíky oba zemští fojtové, zemští sudí a hejtmané.

5. Defenzoři

Do České konfederace byl zařazen velmi důležitý komplex norem týkajících se defenzorů – obránců víry. Poprvé byl zřízen úřad defenzorů v Čechách v roce 1575 na základě České konfese. K obnově tohoto úřadu pak došlo Rudolfovým Majestátem v roce 1609. Defenzoři byli voleni protestantskými stavy a jejich volbu potvrzoval panovník. Ve sboru defenzorů byli paritně zastoupeni reprezentanti panského stavu, rytířského stavu a měst. Defenzoři měli obstarávat a zajišťovat všechny náboženské záležitosti týkající se příslušníků České konfese. Měli právo obsazovat konsistoř pod obojí a byl jim svěřen dohled nad Univerzitou (Akademií). Čeští defenzoři byli dále oprávněni svolávat sněmy protestantských sborů. V Rudolfově Majestátu otázka kompetence defenzorského sboru nebyla řešena (zabývalo se jí sněmovní usnesení z roku 1610) zřejmě proto, aby bylo docíleno snadnějšího souhlasu katolíků s Majestátem. Instituce defenzorů skrývala totiž v sobě jisté potenciální radikální jádro, jak se ostatně projevilo i v první polovině roku 1618 (protestantské sjezdy před defenestrací).

Text České konfederace (články č. 59 – n.) jasně vycházely z pojetí úřadů defenzorů jako orgánu hájícího protestantskou víru. Na druhé straně však byl institut defenzorů koncipován jako výrazně státně politický orgán s jistými kontrolními pravomocemi. Každá konfederovaná země měla své defenzory, přičemž sbor defenzorů těchto jednotlivých zemí tvořil jakýsi centrální orgán na úrovni konfederace.

Defenzoři měli mít přehled o stavu vojenské připravenosti jednotlivých zemí a měli být informováni o stavu vojenské hotovosti a finančních prostředcích pro vojenské účely.

Sbor defenzorů plnil rovněž úlohu jakéhosi ústavního soudu. Obyvatelé jednotlivých sjednocených zemí se mohli obracet na defenzory příslušné země eventuálně na centrální sbor defenzorů, pokud se cítili zkráceni ve svých právech. Konfедераční ustanovení jsou však v tomto směru poměrně skoupá.

V člancích č. 70-n. České konfederace je podobně řešena otázka hlavní defenze, pod kterou je třeba zhruba rozumět vojenskou obranu konfederovaných zemí v případě jejich

napadení vnějším nepřítelem. Každá země měla svoji hotovost a v případě napadení jedné z konfederovaných zemí nepřítelem, byly druhé země spojené v konfederaci povinny jí vojensky pomoci. Podrobně byla stanovena kvóta vojenské pomoci jedné země druhé a lhůta, ve které měla být tato pomoc poskytnuta.

V instituci defenzorů můžeme spatřovat i kořeny ústavního soudu, který v podmínkách počátku 17. století měl řešit spory mezi zeměmi a souladnost zákonů s textem České konfederace.

6. Náboženská tolerance nebo netolerance?

V ustanoveních České konfederace týkajících se primárně víry, se vychází z preferování a ochrany evangelického náboženství. Jezuitský řád byl vypovězen protijezuitskými dekrety ze země, což bylo znovu proklamováno v článku č. 4 České konfederace. Majetek jezuitského řádu byl konfiskován ve prospěch evangelické církve. Bylo stanoveno, že panovník se nemá v žádné záležitosti radit s příslušníky jezuitského řádu (článek č. 3). Dále byl vysloven zákaz povolávání a zavádění nových řádů do země (článek č. 5). Kostely a kláštery, které byly v držení a správě protestantů jim měly zůstat i nadále (články č. 6 a 8). Podle článku č. 11 nesměli být napříště dosazováni do duchovních úřadů cizozemci. Nikdo z duchovních pod jednou nemohl „jakou vrchnost nad evangelickými v věcech duchovních, mnohem méně v světských sobě osobovati“ (článek č. 15). Podle článku č. 12 se měli všichni katolíci zavázat stavům příslušné země, že nebudou vystupovat a ani nic činit proti Majestátu a Porovnávání. Ti, kteří by nesložili přísahu, nebo ji dokonce odmítli složit, byli považováni podle článku č. 97 České konfederace za „zpronevěřilé syny vlasti“.

7. K otázce interpretace textu České konfederace

Stý článek je jakousi interpretační klauzulí. Práví se zde, že všechny konfедераční „artikulové mají být bez újmy výsad, práv, privilegií svobod, zřízení a dobrých starobylých zvyklostí jedné každé země.“ Při aplikaci konfедераčních článků pak toto pravidlo mělo být soudci šetřeno.

V úvahu měly být vzaty i dodatečně přijaté zvláštní články k textu České konfederace. Přirozeně se mělo v kontextu dalšího vývoje přihlížet i k obsahu dalších konfедераčních ujednání.

V tomto kontextu lze uvažovat o možné aplikaci principu *lex posterior derogat priori*. Uplatňoval se samozřejmě v ústavněprávních ustanoveních upravujících např. volbu krále či obsazování vysokých úřadů.

V oblasti majetkového práva či trestního práva platila stále, jak vyplývá ze stého článku zemská zřízení a dobré zvyklosti země. Nemohlo tomu být ani jinak, neboť Česká konfederace byla ústavním dokumentem a „soudního“ a trestního práva se netýkala.

8. Autorství textu České konfederace

Autoři České konfederace nejsou známi a patrně se je nikdy nepodaří zjistit. S největší pravděpodobností šlo o muže s juristickým rozhledem ze skupiny protestantského tábora. Víme, že inspirátory českého konfедераčního hnutí a textu České konfederace byli Václav Budovec z Budova a Jáchym Ondřej Šlik, oba nesporně vzdělaní a s velikou politickou erudicí. Autorem mnohých písemností českého stavovského odboje byl právník a sekretář českého kancléře Benjamin Fruwein. Rovněž jeho bratr Martin Fruwein se podílel na sestavování a koncipování četných protestantských dokumentů (například byl autorem první Apologie). Jsme dobře informováni o diplomatických konfедераčních jednáních Jana a Petra Milnera a Pavla Ješina. Není vyloučeno, že autora či autory České konfederace můžeme hledat přímo mezi nimi.

9. Hodnocení české konfедераční listiny

Text České konfederace je třeba posuzovat při jeho analýze v úzké souvislosti se zvláštními články jednotlivých historických zemí, které byly schváleny českými stavy po dohodě se zástupci té které země v Praze dne 4. září 1619. Tyto zvláštní články vyplnily mnohdy mezery v právní dikci ústavy Českého státu. Přesto je však nutno konstatovat, že po stránce juristické, i když autoři prezumovali existenci zemských zřízení, která upravovala podrobně mnohé otázky týkající se Českého království, je ústava v některých směrech značně útržkovitá. Jde například o problematiku finanční, obchodní atp., některé otázky zde nejsou

řešeny vůbec (měla, celní záležitosti). Mnohých závažných otázek se Česká konfederace dotýká velmi málo, ačkoli by ústava měla na ně v každém případě pamatovat (zahraniční politika, vztahy mezi nejvyššími orgány konfederace a orgány jednotlivých zemí).

V tomto kontextu ovšem vyvstává otázka o uplatnění zásady *lex posterior derogat priori*, to znamená, zda Česká konfederace jako ústavní listina rušila zemská zřízení roku 1564. Jak již bylo uvedeno, šlo o evangelickou ústavu, která řešil pouze otázky ústavněprávního charakteru a nová úprava- např. volba panovníka či obsazování úřadů- přirozeně rušila stávající právní úpravu. Normy trestního, majetkového i procesního práva platily však nadále.

Česká konfederace trpí také jistou nevyvážeností, i když lze pochopit, že vypjatá situace tuto nevyváženost v určitém směru vyžadovala a přímo si ji vynucovala. Uveďme například velmi podrobná ustanovení o obraně na úkor ustanovení o sněmování či věcech ekonomické povahy. Není také jasné podle jakého klíče seřazovali autoři jednotlivá ustanovení. Byla zde kritériem závažnost úpravy té které otázky státoprávního života?

Česká konfederace dostatečně legalizovala vzpouru evangelických stavů proti místodržícím a konec konců i proti Ferdinandu II. (princip legality). Byla jedním z důsledků státního převratu, kdy se politický a mocenský konflikt mezi evangelíky a katolíky vyhroutil natolik, že muselo dojít mezi oběma stranami k prudkému a ostrému střetu.

10. J. Althusius a Česká konfederace

Zajímavou kapitolou zůstává otázka vlivu díla J. Althusia, zvláště jeho úvah o „federaci“ na pojetí české konfederace. Při podrobnějším studiu jeho *Politiky* lze nalézt značnou příbuznost mezi jeho „kompozitními“ útvary a konfederací českých zemí.

Celá koncepce české ústavy je založena na dualistické struktuře – panovník - stavové a na pojetí suverenity jako principu koncentrace veřejné moci v rukou stavovských orgánů a panovníka. Na druhé straně se nevylučovala i jistá partikularista ve výkonu moci – např. města. Svým pojetím vztahu stavů a krále se Česká konfederace tak blížila názorům reprezentovaným Althusiem.

Přes podobnosti mezi Althusiovou *Politikou* a Českou konfederací se však nemůžeme dopustit zjednodušení spočívající na hledání přímé linie mezi nimi. Daleko spíše obojí odráželo podobně myšlenkové klima a určité teoretické proudy konce 16. a počátku 17. století.

11. Česko-rakouské, česko-uherské konfederace a pokusy o další rozšíření české konfederace

Stavové z Dolních i Horních Rakous a stavové uherští a sedmihradští se smluvně spojili s konfederovanými zeměmi České koruny. Šlo tu o zájmové personální sjednocení, teritoriální složka byla až na druhém místě. Ujednání evangelických stavů směřujících proti Habsburkům odrážela jejich snahu o koordinaci konfедераčního hnutí na širší bázi.

Konfедераční smlouvy tu představovaly mezinárodní ujednání s ústavněprávními prvky. Jejich hlavním společným rysem je teorie legality, která opravňovala odboj proti habsburským panovníkům a katolickým stavům.

Dosud málo probádanou kapitolou zůstává snaha českých stavů, jmenovitě Petra a Jana Milnerových a i Jana Jessenia o rozšíření konfederace o stavy jiných zemí, jmenovitě nizozemských. Jednání v tomto směru probíhala, avšak zůstala pouze na počátku. Blížila se „Bílá hora“ a s ní zmaření všech těchto pokusů.

12. Konfедераční hnutí 17. století jako inspirace pro pozdější dobu

Idea rovnosti spojených zemí, byť narušená např. ustanoveními české konfедераční listiny o volbě krále, je důležitým principem prosazujícím se sice těžce, ale přece jen v dalších bilaterálních či multilaterálních ujednáních. Zmiňme zde alespoň konfедераční listinu polsko litevskou z roku 1632.

V konfедераčních ujednáních můžeme hledat i inspiraci pro různé modely integrace Evropy, zvláště např. v případě konstrukce institutu defenzorů jako ústavního soudu.

Každopádně při úvahách o federalismu a konfederalismu nelze Českou konfederaci a smlouvy na navazující opomenout.

II. Seznam vybrané literatury K. Adamové vztahující se ke zkoumané problematice

- Adamová, K.*: K otázce konfедераčních snah v českém státě, *Právněhistorické studie* 27, Praha 1966, s. 57-n.
- Adamová, K.*: K otázce česko-rakouského a česko-uherského konfедераčního hnutí v letech 1619-1620, *Právněhistorické studie* 29, Praha 1969, s. 79-n.
- Adamová, K.*: K otázce přijetí České konfederace pražským generálním sněmem v roce 1619, *Právněhistorické studie* 30, Praha 1969, s.55-n.
- Adamová, K.*: K historii evropského federalismu, Praha 1997.
- Adamová, K.*: Á propos de l'histoire de l' itegration européenne, *Livret –annuaire* 15, 1999 – 2000, Paris , A le Sorbonne, 2001, s. 219-n.
- Adamová, K.*: Souveränität und Gesamtstaat im Werk des Johannes Althusius und dessen Beziehung zur tschechischen Konföderation von 1619, *Zeitschrift der Savigny-Stiftung für Rechtsgeschichte , Germanistische Abteilung*, 2002, s. 159-n.
- Adamová, K.*: Úsvit moderního konstitucionalismu, Praha 2007.

III. Seznam literatury a pramenů použitých k disertační práci Vybrané prameny a literatura

Prameny

a) Archiválie

Česká konfederace, inv. č. 2327, Archiv České koruny – SÚA Praha.

Tisky UK v Praze, sign. 54 C 152 a 65 E 2468.

b) Prameny vydané tiskem

Apologie druhá stavův království českého, ed. V. Šubert, Praha 1862.

M. Jiřík Kezelius Bydžovský. O povstání českém léta 1618 – 20, Mladá Boleslav 1914.

Documenta Bohemica Bellum tricennale illustrantia (J. Polišenský, M. Toegel), I, II, Praha 1971 a 1972.

Ch. d'Elvert, Beiträge zur Geschichte der Rebellion, Reformation des dreissigjährigen Krieges etc., Brno 1867, Schriften 16.

Historie o válce české 1618 – 1620 (J. Polišenský), Praha 1964 (Skálova *Historie česká a Ondřeje z Habernfeldu*, *Vyprávění o válce české*).

Historie česká (od defenestrace k Bílé hoře), Pavel Skála ze Zhoře, ed. J. Janáček, Praha 1984.

Husitské manifesty (ed. A. Molnár), Praha 1980.

Kroniky válečných let (zde i *Kocmánkova kronika*), k vydání připravila Z. Tichá, Praha 1973.

Povstání na Moravě v roce 1619. Z korespondence moravských direktorů (k vyd. připravila L. Urbánková). Praha, Archivní správa ministerstva vnitra ČSR, 1979.

Prameny k dějinám třicetileté války. Regesta fondu Militare Archivu min. vnitra ČSR III-VII, V. Lída 1951 – 1957.

Recueil des Traitez, de Paix, de treve etc. II, Amsterdam-Haag 1700 (na str. 396-n. dohoda o Utrechtské unii).

Pavla Skály ze Zhoře Historie česká od r. 1602 do r. 1623, ed. K. Tieftrunk, I-V, 1865 – 1870.

Slavata hr. Vilém, Paměti od l. 1608 do 1619, ed. J. Jireček, díl I, II, Praha 1866 a 1868.

Sněmy české II, IV, XI, XV 2.

P. Stránský, *Respublica bojema*, Leyden 1643, české vydání B. Ryba, Český stát, Praha 1953.

Výbor z textů ke studiu obecných dějin státu a práva (redig. J. Tureček). Praha 1956 – zde zkrácený text dohody o Utrechtské unii.

Karel starší ze Žerotína, Z korespondence, ed. N. Rejchrtová, Praha 1982.

c) Literatura

Bahlcke, J. Regionalismus und Staatsintegration im Widerstreit, München 1994.

Barteček, I.: Saská politika a české stavovské povstání (květen 1618 – srpen 1619). Sborník historický 38, 1984, s. 5 – 47.

Blahož, J. a kol.: Kritika buržoazních a revizionistických koncepcí demokracie (kapitola J. Klaboucha), Praha 1983.

Dvorský, J.: Praha v českém stavovském povstání (1618 – 1620), Pražský sborník Historický 10, 1977, s. 51 – 120.

Feuerherdt, E.: Gesellschaftsvertrag und Naturrecht in der Staatslehre des Johannes Althusius Inaugural Disertation, Köln 1962.

Folia Historica Bohemica 6, Praha 1984.

Gindely, A.: Dějiny českého povstání léta 1618, I – IV, Praha 1870 – 1880.

Hrejsa, F.: Česká konfese, Praha 1912.

Hroch, M., Petráň, J.: 17. století – krize feudální společnosti? Praha 1976.

Hrubeš, J.: Z dějin protestantského politického myšlení a jeho ohlasu v Čechách, Strahovská knihovna V-VI, 1970 – 1971, s. 237 – 251.

Hrubeš, J.: Polemiky o nejlepší formu vlády na konci 16. a na začátku 17. století, Strahovská knihovna 7, 1972, s. 47 – 69.

Hrubeš, J.: Politické a náboženské rozpory v Evropě v dobové publicistice 1590 – 1611, Praha 1974.

Hrubý, F.: Ladislav Velen ze Žerotína, Praha 1930.

Janáček, J.: České dějiny, doba předbělohorská 1526 – 1547, I, Praha 1971, I. díl II, Praha 1984.

Jenšovský, B.: Stavovská konfederace, Sborník J. B. Nováka, Praha 1962, s. 495 – 505.

Kameníček, Fr.: Zemské sněmy a sjezdy moravské, Brno 1900, I, 1902, II.

Kapras, J.: Právní dějiny zemí Koruny České, I – III, Praha 1913 – 37.

Kavka, Fr.: Bílá hora a české dějiny, Praha 1962.

Krivošík, St.: Príspevok k dejinám stavovskej konfederácie českých a uherských stavov z r. 1620, Právnické štúdie, 7, 1959, 1, s. 147 – 187.

Krofta, K.: Majestát Rudolfa II., Praha 1909.

Lukášek, J.: Jáchym Ondřej hrabě Šlik, Praha 1962.

Míka, A.: Stoletý zápas o charakter českého státu 1526 – 1627, Praha 1947.

Míka, A.: Z bojů o náboženskou toleranci v 16. století, Československý časopis historický 1970, č. 4 – 5, s. 371 – 382.

Nejedlý, Zd.: O smyslu českých dějin, Praha 1952.

Neukirchen, H.: Gensen der Freiheitskampf der Niderlande, Berlin 1980.

Nohejlová, E., Prátová: Krása české mince, Praha 1955.

Odložilík, O.: Karel starší ze Žerotína, Praha 1936.

Pánek, J.: Stavovská opozice a její zápas s Habsburky 1547 – 1577, Praha 1982.

Pánek, J.: Úloha stavovství v předbělohorské době 1526 – 1620, Československý časopis historický 25, 1977, s. 732 – 761.

Pánek, J.: Zápas o charakter české stavovské opozice a sněm roku 1575, Československý časopis historický 1980, č. 6, s. 863 – 887.

Petráň, J.: Staroměstská exekuce, Praha 1971, II. vyd., Praha 1985.

Polišenský, J.: Jan Jesenský – Jessenius, Praha 1965.

- Polišenský, J.:* Nizozemská politika a Bílá hora, Praha 1958.
- Polišenský, J.:* Třicetiletá válka a český národ, Praha 1960.
- Polišenský, J.:* Třicetiletá válka a evropské krize XVII. století, Praha 1970.
- Přehled dějin Československa I/2, Praha 1982 (věd. redaktoři J. Purš. a M. Kropilák).
- Rejchrtová, N.:* Václav Budovec z Budova, Praha 1984.
- Skobová, A.:* České královské korunovační klenoty, Praha 1982.
- Stanka, R.:* Die Böhmischen Conföderationsakte von 1619, Historische Studien 1932, Heft 213.
- Sturmberger, H.:* Georg Erasmus Tschernembl, Zur Geschichte der Gegenreformation, Linz 1953.
- Světové dějiny 3. svazek Dějiny středověku II, Praha 1968.
- Šindelář, B.:* Vesfálský mír a česká otázka, Praha 1969.
- Šindelář, B.:* Vilém Oranžský, Praha 1968.
- Treumann, J.:* Die Monarchomachen, Lipsko 1895.
- Válka, J.:* Česká společnost v 15. – 18. století, I. Předbělohorská doba, Praha 1972.
- Vaněček, V.:* České sněmy za stavovské monarchie (od poloviny 15. století do počátku třicetileté války) in Česká národní rada, uspořádal V. Vaněček, Praha 1970, s. 103 – 116.
- Vaněček, V.:* Dějiny státu a práva v Československu, III. vyd., 1975.
- Vaněček, V.:* Sněmy za českého stavovského povstání 1618 – 1620, in Česká národní rada, Praha 1970, s. 117 – 121.
- Winter, Z.:* Kulturní obraz českých měst, II, I, 1892, 1890.

IV. Seznam publikovaných prací

Vědecké monografie a účast na monografiích

- ADAMOVIÁ, Karolina a KŘÍŽKOVSKÝ, Ladislav, Základy politologie. Praha: Svoboda, 1993, 199 s.
- ADAMOVIÁ, Karolina a KŘÍŽKOVSKÝ, Ladislav, Politologie. Praha: Codex, 1997. 381 s.
- ADAMOVIÁ, Karolina, K historii evropského federalismu. Praha: Karolinum, 1997. 110 s.
- ADAMOVIÁ, Karolina a KŘÍŽKOVSKÝ, Ladislav, Dějiny myšlení o státě. Praha: CODEX 2000. 389 s.
- ADAMOVIÁ, Karolina a KŘÍŽKOVSKÝ, Ladislav, Stručné dějiny diplomacie. Praha: C. H. Beck 2002.
- ADAMOVIÁ, Karolina, Rozhovory s kocourem Batulem o české právní historii. Aleš Čeněk, 2000.
- ADAMOVIÁ, Karolina, 2000. Dějiny veřejného práva ve střední Evropě. Praha, C.H.Beck. Právnícké učebnice.
- ADAMOVIÁ, Karolina, Dějiny soukromého práva ve střední Evropě, Praha. C. H. Beck 2001.
- ADAMOVIÁ, Karolina a KŘÍŽKOVSKÝ, Ladislav, 2000. Základy politologie. Praha, C. H.

Beck. Právnícké učebnice.

ADAMOVÁ, Karolina a KRÍŽKOVSKÝ, Ladislav, 2000. Dějiny myšlení o státě. Praha, Aspi Publishing.

ADAMOVÁ, Karolina - SOUKUP, Ladislav, 2000. Prameny k dějinám práva v českých zemích. Díl 1.2. přeprac. Plzeň, Západočeská univerzita.

ADAMOVÁ, Karolina a KRÍŽKOVSKÝ, F., 2002. Stručné dějiny diplomacie, Praha C. H. Beck 2002.

ADAMOVÁ, Karolina a KRÍŽKOVSKÝ, Ladislav, 2004. Základy politologie. Praha, C. H. Beck 2004.

ADAMOVÁ, Karolina a KRÍŽKOVSKÝ, Ladislav, 2008, Dějiny myšlení o právu, Eurolex 2007.

ADAMOVÁ, Karolina, Die Entwicklung der Rechtswissenschaft den böhmischen Ländern in den Jahren 1945 - 1989. In: Normdurchsetzung in Osteuropäischen Nachkriegsgesellschaften (1944 - 1989). Frankfurt am Main 1998, S. 5 - 21. 17 s.

ADAMOVÁ, Karolina, K voprosu žiličšnogo strojitelstva na territorii stolicy Čechoslovakii Pragi, In.: Planirovanije u finansirovanije v oblasti žiliščnogo chozjajstva i ochrany okružajuščej sredy v gorodach srednej veličiny, Institut gosudarstva i prava ČSAN, Praga 1988, str. 277 a násl.

Původní práce a práce v recenzovaných časopisech a sbornících

ADAMOVÁ, Karolina, Za systematické rozvíjení československé právní archeologie. Právněhistorické studie, 1971, no. 16, p. 255 - 266.

ADAMOVÁ, Karolina, Tak zvaná věčná (železná) zvířata a jejich funkce v hospodářském zajištění církevních institucí se zaměřením na české země (14. - 19. století). Acta Universitatis Carolinae, Iuridica, 1972, no. 1-2, p. 127 - 155.

ADAMOVÁ, Karolina, Soudní spory o Lidový dům v roce 1920. Právněhistorické studie, 1974, no. 18, p. 55-74.

ADAMOVÁ, Karolina, Apelační soud v Českém království v letech 1548 - 1651. In: Pocta akademiku Václavu Vaněčkovi k 70. narozeninám. Univerzita Karlova, 1975, p. 101 - 111.

ADAMOVÁ, Karolina, Aplikace zákona o zastavování činnosti a rozpuštění politických stran a jeho skutečné zaměření (léta 1933 - 1938). Právněhistorické studie, 1978, no. 21, p. 111-142.

ADAMOVÁ, Karolina, "Kladení" svobodných nemovitostí měšťany a městy do zemských desek. Právněhistorické studie, 1979, no. 22, p. 205-210.

ADAMOVÁ, Karolika, K otázce královské hodnosti a panovnické ideologie českého krále Vladislava. Právněhistorické studie, 1981, no. 24, p. 5-18.

ADAMOVÁ, Karolina, K heraldické výzdobě Staroměstské mostecké věže (širší verze). Pražský sborník historický, 1982, no. 15, p. 44-62.

ADAMOVÁ, Karolina, SNP a jeho státoprávní význam v odborné publicistice ČSSR. In: Státoprávní význam SNP, 1984, ÚSP ČSAV, p. 210-224.

ADAMOVÁ, Karolina, SNP a jeho státoprávní význam v odborné publicistice ČSSR. Právník, 1984, 123, no. 8, p. 806-814.

ADAMOVÁ, Karolina, Kotěrovy návrhy univerzitních budov. Acta Universitatis Carolinae, HUCP, 1979, no. 19 (2), p. 51-68.

ADAMOVÁ, Karolina, K otázce konfедераčních snah v českém státě na počátku 17. století. Právněhistorické studie, 1986, no. 27, p. 57 - 96.

ADAMOVÁ, Karolina, K otázce postavení a působnosti místních orgánů státní moci a správy v Jugoslávii. Právník, 1987, 126, no. 7, p. 636-639.

ADAMOVÁ, Karolina a ŠOUŠA, Jiří, Pytláctví ve starém českém právu. In. Myslivecký kalendář, Praha 1988.

ADAMOVÁ, Karolina, K otázce česko-rakouského a česko-uherského konfедераčního hnutí v letech 1619 - 1620. Právněhistorické studie, 1989, no. 29, p. 79 - 90.

ADAMOVÁ, Karolina a ŠOUŠA, Jiří, Pytláctví ve starém českém právu. In. Myslivecký kalendář, Díl 2. Praha 1989, p. 132-137.

ADAMOVÁ, Karolina, K otázce první federální ústavy v českých zemích. Stát a právo, 1989, no. 27, p. 249-259.

ADAMOVÁ, Karolina, K otázce přijetí České konfederace pražským generálním sněmem v roce 1619. Právněhistorické studie, 1989, no. 30, p. 55-69.

ADAMOVÁ, Karolina a ŠOUŠA, Jiří, K deliktu pytláctví v českém právu v 14. - 19. století. Folia Venatoria, 1989, no. 19, p. 297 - 315.

ADAMOVÁ, Karolina a VANĚČEK, Václav, Outline of the History of the State and Law in Czechoslovakia until 1945, Sandai Hogaku (Sandai Law Review), 1985, no. 1, (Japonsko).

ADAMOVÁ, Karolina, Několik poznámek k historickým kořenům federace a konfederace v Evropě. Právník, 1992, 131, no. 2, p. 113 - 118.

ADAMOVÁ, Karolina, K otázce vztahu politické moci a umění. Právník, 1992, 131, no. 3/4, p. 243 - 251.

ADAMOVÁ, Karolina a KŘÍŽKOVSKÝ, Ladislav, Politická moc a legitimita. Právník, 1993, 132, p. 2, 111 - 124.

ADAMOVÁ, Karolina, K politickému programu městského stavu v českém státě v roce 1619. Právněhistorická studie, 1990, no. 31, p. 169 - 172.

ADAMOVÁ, Karolina a ŠOUŠA, Jiří, Pytláctví v českém právu. Magazín pro myslivce a rybáře, 1990, no. 3, p. 61 - 66.

ADAMOVÁ, Karolina, Patroni lékařů Kosmas a Damián v českém výtvarném umění. Časopis lékařů českých, 1990, no. 129 p. 1369 - 1371.

ADAMOVÁ, Karolina, Státnost a historické vědomí. Právník, 1990, 129, no. 9, p. 802 - 806.

ADAMOVÁ, Karolina, K dalšímu výzkumu české státnosti. Právník, 1991, 130, no. 2 p. 160 - 165.

ADAMOVÁ, Karolina, K pojmu ústavnost. Právník, 1991, 130, no. 11 - 12, p. 910 - 918.

ADAMOVÁ, Karolina, Anežka a Zdislava - dvě české léčitelky 13. století ve výtvarném umění. Časopis lékařů českých, 1991, 130, no. 18/19, p. 563 - 566.

ADAMOVÁ, Karolina, Léčitelky Apolena a Alžběta ve starém českém výtvarném umění. Časopis lékařů českých, 1991, 130, no. 13, p. 407 - 409.

ADAMOVÁ, Karolina a KRÍŽKOVSKÝ, Ladislav, Síla a slabost teorií demokracie. Právník, 1993, 132, no. 5, p. 406 - 424.

ADAMOVÁ, Karolina a KRÍŽKOVSKÝ, Ladislav, K diskusi o přímé demokracii. Právník, 1993, 132, no. 6, p. 503 - 518.

ADAMOVÁ, Karolina, K dějinám českých špitálů. Právník, 1993, 132, no. 10, p. 458 - 459.

ADAMOVÁ, Karolina, K pojmu estetický stát. Právník, 1993, 132, no. 8, p. 713 - 715.

ADAMOVÁ, Karolina a KRÍŽKOVSKÝ, Ladislav, K systémovému přístupu ve státovědě. Právník, 1993, 132, no. 10-11, p. 936 - 948.

ADAMOVÁ, Karolina, Vzpomínka na profesora Emila Otta. Právník, 1994, 133, no. 12, p. 1071 - 1074.

ADAMOVÁ, Karolina, Zamyšlení nad právem veřejným a soukromým. Právník, 1994, 133, no. 12, p. 1083 - 1087.

ADAMOVÁ, Karolina, K otázce politické symboliky. Právník, 1994, 133, no. 1, p. 78 - 80.

ADAMOVÁ, Karolina, Názory některých teoretiků v nedávné historii na otázku samosprávy. Právník, 1995, 134, no. 9, p. 922 - 930.

ADAMOVÁ, Karolina a KRÍŽKOVSKÝ, Ladislav, Pojmy pozice a role - v občanské společnosti. Politologická revue, červen 1995, p. 39 - 51.

ADAMOVÁ, Karolina, Vzpomínka na Jaromíra Čelakovského. Právník, 1996, 135, no. 3, p. 296 - 297.

ADAMOVÁ, Karolina, K otázce vztahu funkcí socialistického politického systému, státu a národních výborů. In: Stát a právo, Díl 26. Praha, Academia 1989, s. 95 - 115.

ADAMOVÁ, Karolina a KRÍŽKOVSKÝ, Ladislav, Konsensus a obecné dobré. Právník, 1997, 136, no. 9, p. 815 - 828.

ADAMOVÁ, Karolina a KRÍŽKOVSKÝ, Ladislav, Solidarita, nezbytný princip života společnosti ve třetím tisíciletí. Právník, 1998, 137 no. 4, p. 268 - 279.

ADAMOVÁ, Karolina, Život a dílo prof. Zdeňka Pešky. MU Brno, 1993, p. 1-6.

ADAMOVÁ, Karolina, Příspěvek k teorii reprezentace a legitimacy v českém středověku. In: Pocta prof. JUDr. K. Malému, DrSc. UK Praha, 1995. p. 83-88.

ADAMOVÁ, Karolina, Několik poznámek k přínosu Zdeňka Kalisty ke kulturnímu dějepis. Zdeněk Kalista a kulturní historie, Z Českého ráje, Supplementum 6, Semily 2000.

ADAMOVÁ, Karolina, Medailonek JUDr. Ludvíka Pazderky, spoluzakladatele agrární strany, in: Politická a stavovská zemědělská hnutí ve 20. století, Studie Slováckého muzea, Uherské Hradiště 5/2000.

ADAMOVÁ, Karolina, Obecné dobré a idea spravedlnosti v českých zemských zřízeních doby předbělohorské, in. Vladislavské zřízení zemské, Praha: Historický ústav, 2001, p. 101 an. (příspěvek na mezinárodní konferenci)

ADAMOVÁ, Karolina, Á propos de l'histoire de l'intégration européenne, Livret - Annuaire 15, 1999-2000, Paris 2001, p. 219-226 (předneseno ve francouzském jazyce na přednáškách na Sorbonně - invited speaker).

ADAMOVÁ, Karolina, Z problematyki roli i zadań europejskiej archeologii prawnej, Annales Universitatis Marie Curie-Sklodowska, Lublin, Vol. XL VIII, Sectio G, 2001, p. 7 an. (přednáška na Katedře právní historie právnické fakulty v Lublinu).

ADAMOVÁ, Karolina, Souveränität und des Gesamtstaat in den Werk des Johannes Althusius und dessen Beziehung zur tschechischen Konföderation von 1619 in Zeitschrift der Savigny - Stiftung für Rechtsgeschichte, Germanistische Abteilung (2002).

ADAMOVÁ, Karolina, ŠOUŠA, Jiří, O prawnej ochronie zwierzat na ziemiach czeskich (1855 - 1948) Prawna ochrona zwierzat, Lublin 2002.

ADAMOVÁ, Karolina, K otázce kontinuity a diskontinuity práva v České republice, ed. L. Soukup, In: Příspěvky k vývoji právního řádu v Československu, Karolinum, Praha 2002.

ADAMOVÁ, Karolina, Proces potlačení hospodářské samosprávy, ed. L. Soukup, In: Příspěvky k vývoji právního řádu v Československu, Karolinum, Praha 2002.

ADAMOVÁ, Karolina, Vývoj právní vědy v českých zemích 1945 - 1989, ed. L. Soukup, In: Příspěvky k vývoji právního řádu v Československu, Karolinum, Praha 2002.

ADAMOVÁ, Karolina, Právní dějiny a Kleiό - Múza dějepisectví In: Teoretické problémy práva na prahu 21. století, Pocta k 75. narozeninám prof. JUDr. Jiřího Boguszaka, DrSc., ed. A. Gerloch, Karolinum, Praha 2002.

ADAMOVÁ, Karolina, Majestát zákona trochu jinak (K interpretaci Kafkova příběhu o zákonu). [The majesty of law a little differently (To the interpretation of Kafka's story of Law).] *Zákon v kontinentálním právu*. Praha : Eurolex Bohemia, 2005. s. 379-383. ISBN 80-n.

ADAMOVÁ, Karolina, Pohádkové hry s právem (patero hříček). [Fairy tale games with law (Five games).] *Pocta Antonínu Kandovi k 75. narozeninám*. Plzeň : Aleš Čeněk, 2005. s.257-262.

ADAMOVÁ, Karolina, Právo a strašidla. *Acta historico-iuridica Pilsensia 2006*. Plzeň : Aleš Čeněk, 2007 - (Knoll, V.) S. 125-129. ISBN 978-80-7380-085-7. [Setkání zástupců kateder právních dějin právnických fakult z ČR a SR. Plzeň (CZ), 21.09.2006-23.09.2006]

ADAMOVÁ, Karolina, České směřování k občanským právům jako prostředku naplnění české státnosti 19. století. [Czech development towards civil rights as the means of fulfilment of Czech Statehood in the 19 th century.] *Právněhistorické studie*. Praha : Karolinum, 2007. S. 103-107. ISBN 978-80-246-1366-6

ADAMOVÁ, Karolina, Dvě renesanční zastavení (Dobrá a špatná vláda v renesančním umění). [Two Renaissance reminiscences (Good and bad government in Renaissance art).] *Pocta Josefu Blahožovi*. Praha: Vysoká škola aplikovaného práva, 2007 - (Klíma, K.) S. 167-172. ISBN 978-80-86775-14-2

Učebnice a učební texty

ADAMOVÁ, Karolina a VANĚČEK, Václav, Nástin dějin státu a práva v ČSSR do roku 1945 (v anglickém jazyce) Praha 1976 (skripta pro zahraniční studenty).

ADAMOVÁ, Karolina a KŘÍŽKOVSKÝ, Ladislav, Politologie. Praha: Čechos, 1991. 79 s.

ADAMOVÁ, Karolina, Vybrané prameny k dějinám státu a práva v českých zemích a na Slovensku. Plzeň: PF ZUČ 1994. s. 231.

ADAMOVÁ, Karolina, Pojem Koruna česká. Myšlení o státu a historii českého království od počátku 19. století. Plzeň: PF ZČU 1995. 135 s.

ADAMOVÁ, Karolina, Stručný přehled světových dějin v datech 1945 - 1995. Praha: ALBA 1996. s. 182.

MALÝ, Karel, Dějiny českého a československého práva do roku 1945. (Spoluautorka ADAMOVÁ, Karolina.) Praha: Linde 1997. 572 s. (Autorský podíl cca 50 stran)

ADAMOVÁ, Karolina a MATES, Pavel, České dějiny v datech 1945 - 1997. Praha: Linde 1998, 102 s. (spoluautorský podíl cca 50 stran)

SOUKUP, Ladislav a ADAMOVÁ, Karolina, Vývoj veřejné správy v českých zemích. Plzeň: PF ZČU 1996. (Spoluautorský podíl s. 83 - 93)

ADAMOVÁ, Karolina a SOUKUP, Ladislav, Prameny k dějinám práva v českých zemích. Díl 1. Plzeň: PF ZČU 1996. 197 s. (Autorský podíl 90 s.)

ADAMOVÁ, Karolina a SOUKUP, Ladislav, Prameny k dějinám práva v českých zemích. Díl 2. Plzeň: PF ZČU 1998. 148 s. (Autorský podíl 70 s.)

ADAMOVÁ, Karolina a SOUKUP, Ladislav, Prameny k dějinám práva v českých zemích. Díl 3, Plzeň: PF ZČU 1999. 186 s. (Autorský podíl 90 s.)

MALÝ, Karel a kol. Dějiny českého a československého práva. 2. přepr. vydání. Praha: Linde 1999. 572 s. (Spoluautorka ADAMOVÁ, Karolina. Spoluautorský podíl cca 50 s.)

ADAMOVÁ, Karolina, Dějiny veřejného práva ve střední Evropě. Praha: C. H. Beck 2000. 155 s.

ADAMOVÁ, Karolina a KŘÍŽKOVSKÝ, Ladislav, Základy politologie. Praha: C. H. Beck 2000. 276 s.

ADAMOVÁ, Karolina, Dějiny soukromého práva ve střední Evropě. Praha: C. H. Beck 2001. 136 s.

ADAMOVÁ, Karolina a SOUKUP, Ladislav, Prameny k dějinám práva v českých zemích. I. díl přepracované II. vydání. Plzeň: PF ZČU 2000.

Dějiny evropského práva, spoluautorka, Praha : Linde 2003.

Kuklík Jan a kol.- spoluautorka - Dějiny práva od roku 1945- 1989, Praha: Linde 2009

Různé závazné práce

MALÝ, Karel a kol., Antologie české právní vědy. Praha: UK, 1993.(Spoluautorka ADAMOVÁ, Karolina, Autorský podíl s. 203 - 239).

ADAMOVÁ, Karolina, Hesla z oboru obecné teorie práva. In: Slovník českého práva. (Ed.: MADAR, Zdeněk.). Praha: Linde 1995. 1390 s. (Rovněž ve II. vydání, Praha, Linde 1999 a ve III. vydání 2002).

ADAMOVÁ, Karolina, Hesla z oblasti teorie práva a právní historie - překlad z němčiny i vlastní hesla - několikasvazkový slovník Univerzum. Praha: EUROMEDIA.

ADAMOVÁ, Karolina a BIANCHI, M., Rejstřík k PHS 1 - 20. Právněhistorické studie 25 (1983).

ADAMOVÁ, Karolina, Výběrová bibliografie. Právník 123 (8) 815-n. (1984).

ADAMOVÁ, Karolina, Výběrová bibliografie. In. Státoprávní význam SNP. Praha: ÚSP ČASV 1984. s. 225 - 234.

ADAMOVÁ, Karolina a MATES, Pavel, Právní pověry. Praha: Linde 1996. 162 s. (Autorský podíl 70 s.)

ADAMOVÁ, Karolina a KRÍŽKOVSKÝ, Ladislav, a d. Politologický slovník, Praha 2001.

ADAMOVÁ, Karolina a ZAVACKÁ, Katarína a KAPLAN, Karel, K ústavnímu vývoji v českých zemích a na Slovensku v letech 1938 - 1948. Sešity Ústavu pro soudobé dějiny. Svazek č. 5. Praha: Ústav pro soudobé dějiny 1990.

ADAMOVÁ, Karolina a KRÍŽKOVSKÝ, Ladislav a ŠOUŠA, Jiří et al. Politologický slovník. Praha: C. H. Beck 2001. 284 s. (Spoluautorský podíl 105 s.)

ADAMOVÁ, Karolina a MATES, Pavel, Malá encyklopedie českých právníků. Praha: Linde 2002.

Recenze a anotace

ADAMOVÁ, Karolina, Ústavní systém České republiky. Základy českého ústavního práva. Rec.: Gerloch, A. - Hřebek, J. - Zoubek, V. / Ústavní systém České republiky. Právník 133 (8) 780 (1994).

ADAMOVÁ, Karolina, Bez kontroly. Rec.: Brzezinski, Z. Právník 133 (2) 194 - 195 (1994).

ADAMOVÁ, Karolina, Dějiny českého státu v dokumentech. Rec.: Veselý, Z. / Dějiny českého státu v dokumentech. Právník 134 (9) 940 - 941 (1995).

ADAMOVÁ, Karolina, České právo v minulosti. Rec.: Malý, K. / České právo v minulosti. Právník 134 (9) 941 - 942 (1995).

ADAMOVÁ, Karolina, Problém tolerance v dějinách a perspektivě. Rec.: Machovec, M. / Problém tolerance v dějinách a perspektivě. Právník 134 (8) 828 - 829 (1995).

ADAMOVÁ, Karolina, Občanská společnost v moderním státě. Rec.: Šamalík, F. / Občanská společnost v moderním státě. Právník 134 (12) 1231 - 1232 (1995).

ADAMOVÁ, Karolina, O politické společnosti. Rec.: Šamalík, F. / O politické společnosti. Právník 134 (2) 183 - 184 (1995).

ADAMOVÁ, Karolina, Jak se vládne v USA. Rec.: Wilson, J. Q. / Jak se vládne v USA. Právník 134 (10 - 11) 1125 - 1127 (1995).

ADAMOVÁ, Karolina, L. E. Kubbel, Očerki potestarno-političeskoj etnografii (Eseje o "potestarno" - politické etnografii). Rec.: Kubbel, L. E. / Očerki potestarno-političeskoj etnografii. Právník 129 (2) 136 (1990).

ADAMOVÁ, Karolina, Gosudarstvennyj stroj Kitajskoj narodnoj respubliky (Státní zřízení Čínské lidové republiky). Rec.: / Gosudarstvennyj stroj Kitajskoj respubliky. Právník 129 (3) 278 - 279 (1990).

ADAMOVÁ, Karolina, L. S. Mamut, Etatizm i anarchizm kak tipy političeskogo soznanija - domarksistskij period (Etatismus a anarchismus jako typy politického vědomí - předmarxistické období). Rec.: Mamut, L. S. / Etatizm i anarchizm kak tipy političeskogo soznanija - domarksistskij period. Právník 129 (4) 378 - 379 (1990).

ADAMOVÁ, Karolina, G. Klenner, Ot prava prirody k prirode prava (Od přirozeného práva k podstatě práva). Rec.: Klenner, G. / Ot prava prirody k prirode prava (překl. Vom Recht der Natur zur Natur des Rechts). Právník 129 (6) 574 (1990).

ADAMOVÁ, Karolina, Recht und Gerechtigkeit im Spiegel der europäischen Kunst (Právo a spravedlnost v zrcadle evropského umění). Rec.: / Recht und Gerechtigkeit im Spiegel der europäischen Kunst. Právník 131 (2) 174 - 175 (1992).

ADAMOVÁ, Karolina, F. Šamalík, Německo humanistů a romantiků. Rec.: Šamalík, F. / Německo humanistů a romantiků. Právník 131 (3-4) 360 - 361 (1992).

ADAMOVÁ, Karolina, F. Šamalík, O podstatě a záludnostech politiky. Rec.: Šamalík, F. / O podstatě a záludnostech politiky. Právník 131 (7) 647 - 649 (1992).

ADAMOVÁ, Karolina, R. H. Bork, Amerika v pokušení - Právo vystavené svodům politiky. Rec.: Bork, R. H. / Amerika v pokušení - Právo vystavené svodům politiky. Právník 132 (8) 720 - 721 (1993).

ADAMOVÁ, Karolina, J. Bellers, R. Kipke, Einführung in die Politikwissenschaft (Úvod do politické vědy). Rec.: Bellers, J. - Kipke, R. / Einführung in die Politikwissenschaft. Právník 132 (10-11) 958 - 959 (1993).

ADAMOVÁ, Karolina, Znaky, symboly a mýty. Rec.: Benoist, L. / Znaky, symboly a mýty. Právník 135 (1) 90 (1996).

ADAMOVÁ, Karolina, Morální dimenze ekonomiky. Rec.: Etzioni, A. / Morální dimenze ekonomiky. Právník 135 (2) 196 - 197 (1996).

ADAMOVÁ, Karolina, Charta a právní stát. Rec.: Jičínský, Z. / Charta a právní stát. Právník 135 (5) 473 - 474 (1996).

ADAMOVÁ, Karolina, Rec.: Šamalík, F. / Úvahy o dějinách české politiky. Právník 136 (3) 295 - 296 (1997).

ADAMOVÁ, Karolina, Rec.: Novotný, J. - Šouša, J. / Banka ve znamení zeleného čtyřlístku, Agrární banka 1911 - 1938 (1948). Právník 136 (4) 374 - 375 (1997).

ADAMOVÁ, Karolina, Rec.: Marčenko, M. N. - Rožko, I. N. / Demokratija v SSSR - Fakty i domysly. Právník 128 (11-12) 1093 - 1094 (1989).

ADAMOVÁ, Karolina, Rec.: Malý, K. - Sivák, Fl. / Dějiny státu a práva v Československu do r. 1918, I. díl. Právník 128 (11-12) 1094 - 1095 (1989).

ADAMOVÁ, Karolina, Rec.: Kosík, K. / Předpotopní úvahy. - Praha 1998, 258 s. Právník 137 (6) 558 - 559 (1998).

ADAMOVÁ, Karolina, Rec.: Bercé, I. -M. (Les monarchies. - Paris, 1997. 536 s. Právník 138 (8) 784 - 785 (1999).

ADAMOVÁ, Karolina, Rec.: Pinet, M. / Histoire de la Fonction publique en France. - Paris, 1993. 1. díl 486 s., 2. díl 544 s., 3. díl 589 s. Právník 138 (9) 889 - 890 (1999).

ADAMOVÁ, Karolina, Rec.: Bois, J.-P. (L'Europe a l'époque moderne; Origines, utopie et réalités de l'idée d'Europe XVI - XVIIIe siècle. - Paris, 1999. 352 s. Právník 138 (10) 983 - 984 (1999).

ADAMOVÁ, Karolina, Rec.: Kouřil, J. - Bartoš, J. - Čajová, J. / Zapomenuté pohraničí. Šumvald u Uničova 1938 - 1945. - Praha, 1999, 135 s. Právník 138 (11) 1075 (1999).

ADAMOVÁ, Karolina, Rec.: Senn, M. / Rechtsgeschichte - ein kulturhistorischer Grundriss. - Zürich, 1997, 317 s. Právník 139 (3) 319 (2000).

ADAMOVÁ, Karolina, Rec.: Kissel, O. R. /Die Justitia. Reflexionen über ein Symbol und seine Darstellung in der bildenden Kunst. - München, 1997. 143 s. Právník 139 (4) 432 - 433 (2000).

ADAMOVÁ, Karolina, Rec.: Neudorflová, M. L. / České ženy v 19. století. - Praha 1999, 446 s. Právník 139 (6) 646 - 647 (2000).

ADAMOVÁ, Karolina, Rec.: Černý, M. (Kuneš z Třebovle, středověký právník. - Plzeň, 1999, 170 s. Právník 139 (6) 647 - 648 (2000).

ADAMOVÁ, Karolina, Rec.: Liebs, D. - Pausch, A. - Pausch, J. / Lateinische Rechtsregeln und Rechtssprichwörter. - München, 1998 300 s. / Goethe-Zitate für Juristen. - Köln, 1995, 140 s. Právník 139 (8) 118 - 119 (2000).

ADAMOVÁ, Karolina, Rec.: Wrzyszczyński, A. / Gubernia Chelmska. - Lublin, 1997. 199 s. Právník 139 (9) 922 - 923 (2000).

ADAMOVÁ, Karolina, Rec.: Němcová L. a kolektiv, Vybrané kapitoly z českého družstevnictví, Družstevní asociace ČR, Praha 2001, Právník 2002, no. 5, 613 - 614.

ADAMOVÁ, Karolina, Rec.: Čermák, K. / Advokacie + úvahy souvisící. Praha, 2001, 230 s. Právní obzor, roč. 84, no. 2/2001, s. 168.

ADAMOVÁ, Karolina, Rec.: Gerloch, A. / Teorie práva. - Dobrá Voda, 2000, 222 s. Právní obzor, roč. 84, no. 3/2001, s. 227 - 228.

ADAMOVÁ, Karolina, Recenze na monografii J. Kováře, Asie dynamický kontinent, Hlavní faktory a ohniska růstu, Praha 1999 in Problemy Dal'nego Vostoka, 2001, no. 3 (Moskva).

ADAMOVÁ, Karolina, Recenze na monografii J. Braun, Einführung in die Rechtswissenschaft etc., in *Právny obzor* 2/2002, s. 186 - 187.

ADAMOVÁ, Karolina, 2000. Rec.: Senn, M. Rechtsgeschichte - ein kulturhistorischer Grundriss. - Zürich, 1997. 317 s. *Právnik* 139 (3) 319 (2000).

ADAMOVÁ, Karolina, 2000. Rec.: Kissel, O. R. Die Justitia. Reflexionen über ein Symbol und seine Darstellung in der bildenden Kunst. - München, 1997. 143 s. *Právnik* 139 (4) 432-433 (2000).

ADAMOVÁ, Karolina, [Recenze]. [Dubel, M. (ed.): Historia doktryn polityczno-prawnych. - Lublin, 2000. 337 s.]. *Právnik*. Roč. 140, č. 3 (2001), s. 304-305. ISSN 0231-6625.

ADAMOVÁ, Karolina, Dvě pozoruhodné knihy z oblasti mezinárodních vztahů. [Two remarkable books from the field of international relations.] [Ort, A. (ed.): Evropa 20. století. - Praha, 2000. 383 s.]. *Právnik*. Roč. 140, č. 6 (2001), s. 636. ISSN 0231-6625.

ADAMOVÁ, Karolina, [Recenze]. [Kovář, J. (ed.): Asie - dynamický kontinent. - Praha, 1999. 343 s.]. *Problemy Dal'nego Vostoka*. č. 3 (2001).

ADAMOVÁ, Karolina, [Recenze]. [Kurylowicz, W. (ed.): Rozprava Jana Zamoyskiego o senacie rzymskim. - Lublin, 1997. 323 s.]. *Právnik*. Roč. 140, č. 11 (2001), s. 1181-1182. ISSN 0231-6625

ADAMOVÁ, Karolina, [Recenze]. [Gerloch, A. (ed.): Teoria práva. - Dobrá Voda, 2000. 222 s.]. *Právny obzor*. Roč. 84, č. 3 (2001), s. 227-228. ISSN 0032-6984

ADAMOVÁ, Karolina, [Recenze]. [Korobowicz, A. (ed.): Sadownictwo Królestwa Polskiego 1876-1915. - Lublaň, 1995. 175 s.]. *Právnik*. Roč. 140, č. 7 (2001), s. 733-734. ISSN 0231-6625

ADAMOVÁ, Karolina, SKŘEJPKOVÁ, P., Recenze. [Schenk, G. (ed.): Zeremoniell und Politik.]. *Právnik*. Roč. 142, č. 2 (2003), s. 1160-1161. ISSN 0231-6625

ADAMOVÁ, Karolina, Recenze. [Maršálek, P. (ed.): Protektorát Čechy a Morava.]. *Právnik*. Roč. 142, č. 1 (2003), s. 94. ISSN 0231-6625

ADAMOVÁ, Karolina, SKŘEJPKOVÁ, P., Recenze. [Böckenförde, Ernest-Wolfgang.: Geschichte der Rechts - und Staatsphilosophie Antike und Mittelalter. Mohr Siebeck - Tübingen 2002, 459 s.]. *Právnik*. Roč. 144, č. 10 (2005), 1194-1195. ISSN 0231-6625

ADAMOVÁ, Karolina, SKŘEJPKOVÁ, P., Recenze. [Benedictis, Angela de ; Lingeus, Karl - Heinz.: Wissen, Gewissen und Wissenschaft in Widerstandsrecht (16-18 Jh). Vittorio Klostermann GmbH, Frankfurt am main 2003, 376 s.]. *Právnik*. Roč. 144, č. 10 (2005), s. 1193-1194. ISSN 0231-6625

ADAMOVÁ, Karolina, SKŘEJPKOVÁ, P., Recenze. [Witzel, Morgen.: Träume die Geschichte wurden, Die kulturellen Leistungen des Managements, Willey - VCH Verlag GmbH a Co. KGaA., Weinheim 2003, 298 s.]. *Právnik*. Roč. 144, č. 9 (2005), s. 1063-1064. ISSN 0231-6625

ADAMOVÁ, Karolina, Recenze. [Giornale di Storia costituzionale 6/II semestre 2003. Italia contemporanea 233, dicembre 2003]. *Právník*. Roč. 144, č. 6 (2005), s. 661-662. ISSN 0231-6625

ADAMOVÁ, Karolina, SKŘEJPKOVÁ, P., [Recenze.]. [Ascheri, Mario.: Siena e la Città-Stato del Medioevo Italiáni. *Právník*. Roč. 144, č. 3 (2005), s. 302. ISSN 0231-6625 06]

ADAMOVÁ, Karolina, Recenze. [Tomášek, M.: Dějiny čínského práva. Praha, Academia 2004. 372 s]. *Právněhistorické studie*. Praha : Karolinum, 2007. S. 389-390. ISBN 978-80-246-1426-7

ADAMOVÁ, Karolina, Dvě renesanční zastavení (Dobrá a špatná vláda v renesančním umění). [Two Renaissance reminiscences (Good and bad government in Renaissance art).] *Pocta Josefu Blahožovi*. Praha: Vysoká škola aplikovaného práva, 2007 - (Klíma, K.) S. 167-172. ISBN 978-80-86775-14-2

ADAMOVÁ, Karolina, [Recenze.]. [Valeš, K.: Politologické aspekty veřejné správy, Plzeň, Aleš Čeněk, 2006, 246 s]. *Právník*. Roč. 146, č. 8 (2007), s. 959. ISSN 0231-6625

ADAMOVÁ, Karolina, 100 let od úmrtí Edvarda Grégera. [100 years from the birth of Edvard Gregř.] *Právník*. Roč. 146, č. 7 (2007), 831-832. ISSN 0231-6625

ADAMOVÁ, Karolina, [Recenze.]. [Ort, Alexandr.: Střípky vzpomínek jednoho Čecha na složitě 20. století, Plzeň, Aleš Čeněk, 2006, 463 s]. *Právník*. Roč. 146, č. 6 (2007), 705-706. ISSN 0231-6625

ADAMOVÁ, Karolina, [Recenze.]. [Jürgen, Hans Becker.: Zusammengesetzte Staatlichkeit in der Europäischen Verfassungsgeschichte Duncker § Humblot, Berlin 2006, 297 s]. *Právník*. Roč. 146, č. 6 (2007), s. 704-705. ISSN 0231-6625

ADAMOVÁ, Karolina, Příspěvek k diskusi o dělbě moci. [A contribution to the discussion on the separation of powers.] *Soudce*. Roč. 9, č. 6 (2007), 10-14. ISSN 1211-5347

ADAMOVÁ, Karolina, [Recenze.]. [Ort, Petr.: Svobodné zednářství jako politické hnutí sui generis, Plzeň, Aleš Čeněk, 2006, 151 s]. *Právník*. Roč. 146, č. 5 (2007), s. 577. ISSN 0231-6625

ADAMOVÁ, Karolina, SKŘEJPKOVÁ, P., Recenze. [de Soto, H.: Mystérium kapitálu, Praha: Rybka Publishers, 2007, 253 s]. *Právník*. Roč. 147, č. 12 (2008), s. 1378-1379. ISSN 0231-6625

ADAMOVÁ, Karolina, LOJEK, A., Svatý Ivo a svatá Aja ve světle českého výtvarného umění. [Saint Ivo and Saint Aja in the light of Czech fine art.] *Pocta Stanislavu Balíkovi k 80. narozeninám. Acta historico-iuridica Pilsnensia 2008*. Plzeň : Aleš Čeněk, 2008 - (Knoll, V.) S. 14-19. ISBN 978-80-7380-120-5

ADAMOVÁ, Karolina, Recenze. [Valeš, L.: Zrod demokratických systémů okresů Klatovy, Domažlice a Tachov a jejich vývoj v 90. letech 20. století]. *Právník*. Roč. 147, č. 10 (2008), s. 1151-1152. ISSN 0231-6625

ADAMOVÁ, Karolina, Recenze. [Kavan, J. ; Matějka, Z. ; Ort, A.: Diplomacie]. *Právník*. Roč. 147, č. 10 (2008), s. 1151-1151. ISSN 0231-6625

ADAMOVÁ, Karolina, Recenze. [Vojáček, L.: Urážky, pomluvy, nactiutrhaní, ochrana cti v československém trestním právu, Praha: Eurolex Bohemia 2006, 500 s]. *Právník*. Roč. 147, č. 7 (2008), s. 820-821. ISSN 0231-6625

ADAMOVÁ, Karolina, SKŘEJPKOVÁ, P., Recenze. [Kristoferitsch, H.: Vom Staatenbund zum Bundesstaat? Die Europäische Union im Vergleich mit den USA, Deutschland und der Schweiz, Springer Wien - New York 2007, 366 s]. *Právník*. Roč. 147, č. 7 (2008), s. 819-820. ISSN 0231-6625

ADAMOVÁ, Karolina, ŠOUŠA ml., J., Recenze. [Pavlíček, V.: Ústavní právo a státověda, II.díl. Ústavní právo České republiky, Část 1., 2. vydání, Linde, Praha, 797 s]. *Právník*. Roč. 147, č. 9 (2008), s. 1058-1060. ISSN 0231-6625

ADAMOVÁ, Karolina, LOJEK, A., Recenze. [Petráš, R.: Menšiny v komunistickém Československu, Eurolex Bohemia a VIP Books, Praha 2007, 490 s]. *Právník*. Roč. 147, č. 9 (2008), s. 1057-1058. ISSN 0231-6625

ADAMOVÁ, Karolina, Recenze. [Šamalík, František.: Ústava sevřená v protikladech restaurace. Brno, Praha: Nakladatelství Doplněk, Masarykova dělnická akademie 2008. 166 s]. *Právník*. Roč. 147, č. 6 (2008), s. 705-706. ISSN 0231-6625

ADAMOVÁ, Karolina, Recenze. [Maštálka, Jiří ; Ort, Alexandr.: Češi a Evropa. Praha - Štrasburk - Brusel 2007]. *Právník*. Roč. 147, č. 2 (2008), s. 208. ISSN 0231-6625

ADAMOVÁ, Karolina, SKŘEJPKOVÁ, P., Dvě staronové publikace od vynikajícího českého právního historika Jiřího Kejře. [Two reviewed publications by Jiří Kejř, an outstanding historian of law.] [Kejř, Jiří.: Aus Böhmens Verfassungsgeschichte. Praha, Nakladatelství Filosofického ústavu AV ČR 2006. 520 s. Z počátků české reformace. Brno, L. Marek 2006. 271 s]. *Právník*. Roč. 147, č. 1 (2008), s. 101-102. ISSN 0231-6625

ADAMOVÁ, Karolina, Recenze. [Bobek, M. ; Komárek, J.: Jiné právo offline, co v učebnicích práva nenajdete, Praha: Auditorium 2008, 296 s]. *Právník*. Roč. 148, č. 2 (2009), s. 215-216. ISSN 0231-6625

ADAMOVÁ, Karolina, Recenze. [Albrightová, M.: Doporučení budoucímu prezidentovi, Praha, 2008, 285 s]. *Právník*. Roč. 148, č. 2 (2009), s. 214-215. ISSN 0231-6625

Příspěvky na konferencích (i mezinárodních)

ADAMOVÁ, Karolina, Idea smíšené vlády v České konfederaci. In: Aktuální otázky českého a československého konstitucionalismu. Brno, 1993, s. 219 - 222.

ADAMOVÁ, Karolina, K heraldické výzdobě Staroměstské mostecké věže (právněhistorický pohled). In: Doba Karla IV. v dějinách národů ČSSR. Praha, Univerzita Karlova 1981. s. 104-112. (Doba Karla IV. v dějinách národů ČSSR. - Praha 81).

ADAMOVÁ, Karolina, Stavební předpisy v Koldínově městském zákoníku. In: Městské právo v 16. - 18. století. Praha, Univerzita Karlova 1982. s. 327-330.

ADAMOVÁ, Karolina, K otázce kontinuity a diskontinuity státu a práva v Československu po roce 1945. Praha UK, 1987, s. 183-190.

ADAMOVÁ, Karolina, Idea státní moci a suverenity lidu v návrhu kroměřížské ústavy. In: Kroměřížský sněm 1848 - 1849 a tradice parlamentarismu ve střední Evropě. Kroměříž 1998. s. 25-29, 5 s.

ADAMOVÁ, Karolina, K otázce zestátnění a socializace uhelných dolů v první Československé republice. In: Československo 1918 - 1938. (Ed.: Valenta, J. - Voráček, E. - Harna, J.). Praha, Historický ústav AV ČR 1999. s. 410 - 414. 5 s.

ADAMOVÁ, Karolina, Několik poznámek k přínosu Zdeňka Kalisty ke kulturnímu dějepisu. Zdeněk Kalista a kulturní historie, Z Českého ráje, Supplementum 6, Semily 2000, s. 255-8.

ADAMOVÁ, Karolina, Idea státní moci a suverenity lidu v návrhu kroměřížské ústavy. Kroměřížský sněm 1848-1849 a tradice parlamentarismu ve střední Evropě, Sborník příspěvků z mezinárodní konference. Kroměříž 1998, s. 25-29.

ADAMOVÁ, Karolina, Idea federalismu v politice Františka Palackého. František Palacký etc. Historický ústav AV ČR, Praha 1999, s. 231 - 240.

ADAMOVÁ, Karolina, Medailonek JUDr. Ludvíka Pazderky, spoluzakladatele agrární strany, in Politická a stavovská zemědělská hnutí ve 20. století, Studie Slováckého muzea, Uherské Hradiště 5/2000, s. 232 - 234, ISBN 80-86185-11-7.

ADAMOVÁ, Karolina, Obecné dobré a idea spravedlnosti v českých zemských zřízeních doby předbělohorské, in. Vladislavské zřízení zemské, Praha: Historický ústav, 2001, p. 101 an. (příspěvek na mezinárodní organizaci).

Recenze a anotace na mé práce a odkazy

RIEGROVÁ Běla. Recenze na publikaci: Karolina Adamová, K historii evropského federalismu, Praha, Karolinum, Univerzita Karlova, 1997, 110 s. In: Právník: Teoretický časopis pro otázky státu a práva. - (Praha). - ISSN 0324 - 7007. - roč. 137, č. 3 (1998), s. 232 - 233.

MATES, Pavel. Recenze na publikaci: Adamová, Karolina: Dějiny veřejného práva ve střední Evropě, C. H. Beck, Praha 2000, 155 s. In: Právní rozhledy: Časopis pro všechna právní odvětví. - (Praha). - ISSN 1210 - 6410. - roč. 8, č. 6 (2000), s. 264 - 265.

RIEGROVÁ Běla. Recenze na publikaci: Karolina Adamová, Dějiny veřejného práva ve střední Evropě, Přehled vybraných otázek, Praha vyd. C. H. Beck 2000, 155 s. In: Právník: Teoretický časopis pro otázky státu a práva. (Praha). - ISSN 0231 - 6625. roč. 139, č. 9 (2000), s. 921 - 922.

DVOŘÁK, Tomáš. Recenze na publikaci: Karolina Adamová: Dějiny veřejného práva ve střední Evropě - Přehled vybraných otázek, C. H. Beck, Praha 2000, 155 s. In: Právní praxe: Časopis české justice. - (Praha). - ISSN 1211 - 0825. - roč. 48, č. 8 (2000), s. 543 - 545.

GERLOCH, Aleš. Recenze na publikaci L. Křížkovský, K. Adamová, Politologie, Praha 1993 in. Právník, 1994 č. 1.

ŠTĚPÁNEK, Ladislav, recenze na práci: Adamová, K., Za systematické rozvíjení československé právní archeologie, P 45 16, 1971, Národopisné aktuality VIII, 1971, č. 4, s. 301.

KRAMAŘÍK, Jaroslav, recenze na práci: Adamová, K., Tak zvaná věčná (železná) zvířata etc. AUC - Juridica 1972, č. 1-2, Český lid 1991, č. 1, 54.

RIEGROVÁ, Běla, recenze na práci: Adamová, K., Dějiny soudobého práva etc., Právník 2001, č. 6.

ŠOUŠA, Jiří, recenze na práci: Adamová, K., Křížkovský, L., Dějiny myšlení o státě etc. Právník 2001, č. 5.

ORT, Alexandr, Plod cílevědomé práce, recenze na Křížkovský, L., Adamová, K., Základy politologie, Praha 2000, Mezinárodní politika 10/2000, str. 31 - 32.

GERLOCH, Aleš, recenze na práci: Adamová, K., Křížkovský L., Politologie, Praha 1997, in: Politologická revue, roč. IV. 1998, č. 1, s. 130 - 132.

ELIÁŠ, Karel, recenze na práci: Adamová, K., Mates, P., Právní pověry, 1996, Ad Notam 4/1997.

Recenze na moji stať týkající se heraldické výzdoby Staroměstské mostecké věže - Louda, J., in Umění XXXIII, 1985, č. 4, s. 357 n.

MATES, Pavel. Recenze na publikaci: Adamová, Karolina a kol., Politologický slovník, Praha: C. H. Beck, 2001, Právní rozhledy 2001, 11, s. 553.

ADAMOVÁ, Karolina a kol., Dějiny českého soudnictví do roku 1938, Praha 2005, recenzi napsal P.Beránek, v č. Právník 7, 2007, s. 825.

ADAMOVÁ, Karolina, Úsvit moderního konstitucionalismu, Praha:Brain Team 2007, rec. K. Zavacká, Vyšší princip – Kniha a společnost 11/2007.

Odkazy (v poznámkách a v seznamech použité literatury na území České republiky) Petráň, J. a kol., Dějiny hmotné kultury, I (1), Praha: SPN 1985, na s. 82 (odkaz v textu na moji práci z oblasti právní archeologie z r. 1971).

MALÝ, Karel, Dějiny českého a československého práva do roku 1945, Praha 1997 (odkazy na mé práce v bibliografii k jednotlivým kapitolám).

KREUZ, P., Postavení a působnost komorního soudu v soustavě českého zemského trestního soudnictví etc. VÚ Praha 2000 (odkaz v poznámce i soupisu literatury na můj článek o apelačním soudu).

FRANCEK, J., Zločin a sex v českých dějinách, Praha 2000 (odkaz na K. Adamová, P. Mates, Právní pověry 1996).

GERLOCH, A., HŘEBEJK, J., ZOUBEK, V., Ústavní systém České republiky, Praha 1996 (ohlas na můj článek - K pojmu ústavnosti, Právník, 1991, 11-12 a na čl. Křížkovský, L., Adamová, K., Politická moc a legitimita, Právník 1994, č. 2.

DAVID, R., Politologie, Olomouc 1995 (citace práce Křížkovský, L., Adamová, K., Základy politologie, Praha 1992).

FIALA, D., Německá politologie, Praha 1992 (odkaz v poznámkách na Křížkovský, L., Adamová, K., Základy politologie, Praha 1992).

GERLOCH, Aleš, Teorie práva, Dobrá Voda 2000, (odkaz na práci Adamová, K., Křížkovský, L., Dějiny myšlení o státě, Praha 2000).

ŘÍCHOVÁ, B., Přehled moderních politologických teorií, Praha 2000 (odkaz na politologické práce - obecně L. Křížkovského spol. s. K. Adamovou).

FIALA, P., STRMISKA, M., Teorie politických stran, Praha 1998 (cit. práce Adamová, K., Křížkovský, L., Základy politologie, Praha 1992).

BLAHOUT, M., DANICS, Št., Listy aplikované politologie, Praha 2000 (Policejní akademie ČR, odkaz na práci K. Adamová, L. Křížkovský, Základy politologie, Praha 1992).

PÁNEK, J., Zemská zřízení v kontextu ústavních proměn ve střední Evropě v 16. a na počátku 17. století, In.: Vladislavské zřízení zemské, Praha, Historický ústav 2001, ohlas na můj příspěvek Obecné dobré etc. na str. 406.

VÁLKA, J., Konfederace z roku 1619 ve vývoji teritoriální a náboženské struktury, in: Vladislavské zřízení zemské, etc., ohlas na mé články týkající se české konfederace na s. 194.

PÁNEK, J., Český stát a stavovská společnost na prahu novověku ve světle zemských zřízení, in.: Vladislavské zřízení zemské, ohlas na článek L. Křížkovského a K. Adamové, Konsensus a obecné dobré, Právník 1997 - ohlas na s. 18.

ADAMOVIČ, K., K otázce konfедераčních snah v českém státě na počátku 17. století, Právněhistorické studie 27, 1986, s. 57-96 cituje J. Pánek, Od České konfederace k Obnovenému zřízení zemskému, Vývoj české ústavnosti, Praha: Karolinum 2006, s.25.

ADAMOVIČ, K., K otázce konfедераčních snah v českém státě na počátku 17. století, Právněhistorické studie 27, 1986, s.57-96 cituje K. Malý, Česká konfederace a Obnovené zřízení zemské –dvě české ústavy z počátku 17. století, Vývoj české ústavnosti, Praha: Karolinum 2006, s. 39.

ADAMOVIČ, K., Souverenitát und Gesamtstaat im Werk des Johannes Althusius und Essen Beziehung zur Tschechischen Konföderation von 1619, Zeitschrift der Savigny- Stiftung für Rechtsgeschichte, GA, 2002, s.157-174 cituje K. Malý, Česká konfederace a Obnovené zřízení zemské-dvě české ústavy z počátku 17. století, Vývoj české ústavnosti, Praha: Karolinum 2006, s. 39.

ADAMOVÁ, K., K historii evropského federalismu, Praha 1997 cit. K. Malý, Česká konfederace a Obnovené zřízení zemské - dvě české ústavy z počátku 17. století, Vývoj české ústavnosti, Praha: Karolinum, s.39.

ADAMOVÁ, K., K otázce kontinuity a diskontinuity práva v České republice, Příspěvky k vývoji právního řádu v Československu 1945- 1990, Praha- Karolinum 2002 cituje P. Maršálek, v kolektivní publikaci Teorie a praxe tvorby práva, Praha 2008, s. 169.

ADAMOVÁ, K., Dějiny soukromého práva ve střední Evropě, Praha: C. H. Beck, L.Vojáček ad. České právní dějiny, Plzeň 2008 s. 642.

ADAMOVÁ, K., Dějiny veřejného práva ve střední Evropě, Praha: C. H. Beck, 2000: citováno v seznamu literatury L. Vojáček a d., České právní dějiny, Plzeň 2008, s. 642.

ADAMOVÁ, K., SOUKUP, L. eds., Prameny k dějinám v českých zemích, Plzeň 2004 citováno v seznamu pramenů L.Vojáček a další, České právní dějiny, Plzeň 2008, s. 643.

ADAMOVÁ, K., Pojem Koruna česká. Myšlení o státu v historii českého království do počátku 19. století, Plzeň 1995 cit. V L.Vojáček a další, České právní dějiny, Plzeň 2008, v ostatní literatuře, s. 647.

ADAMOVÁ, K. a kol., Dějiny českého soudnictví do roku 1938, Praha 2005 cit. L.Vojáček a další, České právní dějiny, Plzeň 2008, s. 647.

ADAMOVÁ, K., MATES, P., Právní pověry 1996, cit. L.Vojáček a další, České právní dějiny, Plzeň 2008, s. 547.

ADAMOVÁ, K., K otázce konfедераčních snah v českém státě na počátku 17. století, Právněhistorické studie 27, 1986, s. 56-n. cit. V.Válka, Konfederace z roku 1619 ve vývoji teritoriální a náboženské struktury České koruny, Vladislavské zřízení zemské, Praha 2001, s. 194.

ADAMOVÁ, K., Apelační soud v Českém království v letech 1548-1651. Pocta akademiku V. Vaněčkovi k 70. narozeninám , Praha 1975, cit. J. Bahlcke, Die Landesordnung in Schlesien im 16. und frühen 17. Jahrhundert, VZZ, Praha 2001, s. 145.

ADAMOVÁ, K., K otázce konfедераčních snah v českém státě na počátku 17. století, PhS 27, 1986, cit. J. Bahlcke, Die Landesordnung etc., VZZ, Praha 2001, s. 140.

ADAMOVÁ, K., K otázce kontinuity a diskontinuity práva v České republice, Příspěvky k vývoji právního řádu v Československu 1945-1990, Praha 2002, cit. P.Maršálek, Mnichov a problémy kontinuity československého státu a práva 1938-1945, Mnichovská dohoda - cesta k destrukci demokracie v Evropě. Praha 2004, s. 378 a 384.

ADAMOVÁ, K., Die Entwicklung der Rechtswissenschaft in den böhmischen Ländern in Den Jahren 1945- 1989, Normdurchsetzung in osteuropäischen Nachkriegs-Gesellschaften (1944- 1989), sv. IV., Frankfurt am Main 1998, cit. P. Maršálek, Proměny české právní vědy 1945-1989, K.Malý, L. Soukup – eds., Vývoj práva V Československu 1945- 1989, Praha 2004, s. 29, 53, 56 a 58.

ADAMOVÁ, K., K otázce kontinuity etc., cit. kol., Teorie a praxe tvorby práva, Praha 2008, s. 169 a 383.

ADAMOVÁ, K., K otázce kontinuity etc., cit. P. Maršálek, Od restituce k revoluci. K právní obnově v poválečném Československu. Kol., Československo na rozhraní dvou epoch nesvobody, Praha 2005, s. 118.

ADAMOVÁ, K., Dějiny veřejného práva v Evropě, Praha 2000, cit. P. Maršálek, Právo a společnost, Praha 2008, s. 177.

ADAMOVÁ, K., K otázce kontinuity etc., cit. P. Maršálek, Právo a společnost etc. s. 55 a 59.

ADAMOVÁ, K., KRÍŽKOVSKÝ, L., Dějiny myšlení o státě, Praha 2000, cit. P. Maršálek, Právo a společnost etc., s. 87.

ADAMOVÁ, K., KRÍŽKOVSKÝ, L., Dějiny myšlení o právu, Praha 2007, cit. P. Maršálek Právo a společnost etc., s. 75.

ADAMOVÁ, K., Právní dějiny a Klein - Múza dějepisectví, A. Gerloch, ed., Teoretické problémy práva na prahu 21. století, Praha 2002, s. 55.

ADAMOVÁ, K., články v PhS 27, 29 a 30 cit. M. Koldinská, Kryštof Harant z Polžic a Bezdruzic, Praha 2004, s.538.

ADAMOVÁ, K., Obecné dobré a idea spravedlnosti etc., K. Malý, J. Pánek, VZZ a počátky ústavního zřízení v českých zemích (1500-1619).Praha 2001, s. 101- 112. Cit. M. Koldinská, Kryštof Harant etc., s. 538.

ADAMOVÁ, K., spoluautorka publikace Vývoj práva v Československu v letech 1945 - 1989, Praha 2004, cit. P. Fiedorczyk, Czasopismo prawno - historyczne LXIII, 2006, Zeszyt 2, s. 321- 331.

ADAMOVÁ, K., spoluautorka publikace Vývoj české ústavnosti v letech 1618- 1918, Praha 2006, cit. M. Kosman, Czasopismo etc. LX, 2008, Zeszyt 1, s. 247-254.

ADAMOVÁ, K., Apelační soud etc., cit. J. Bahlcke, Koruna česká mezi státoprávní Integritou, monarchistickou unií a stavovským federalismem. Střední Evropa 54 a 55, 1992, s. 50.

ADAMOVÁ K., články v PhS 27 a 29, cit. J. Bahlcke, Koruna česká etc., Střední Evropa etc., s. 51.

ADAMOVÁ, K. , K otázce česko-rakouského etc., K otázce konfедераčních snah etc., K historii evropského federalismu etc., cit. J. Cechura, Zimní král aneb české dobrodružství Fridricha Falckého, Praha 2004, s. 375.

Recenze na mé práce a odkazy v zahraničí

Recenze na publikaci

ADAMOVÁ, K., KŘÍŽKOVSKÝ, L., Základy politologie, Praha 2000 - S. Novikova, Žurnal rossijskogo prava 2001, no. 5, s. 169 an.

Recenze na publikaci

KŘÍŽKOVSKÝ, L., ADAMOVÁ, K., Základy politologie, Praha 1992 - Vodička, K. Politikwissenschaft der Tschechischen Republik, Neue Politische Literatur, Jg. 40, 1995, s. 303-4.

Recenze na publikaci

ADAMOVÁ, Karolina, K historii evropského federalismu, Praha 1997 - A. Wrzyszc, in. Przegląd Sejmowy 2 (37) 2000.

Recenze na publikaci

rec. na kolektivní publikaci - Normdurchsetzung in osteuropäischen Nachkriegsgesellschaften (1944-1989) etc. (jsem apoluautorka) Bd 4: Tschechoslovakei, Ius Commune Sonderhefte 1998 - autorka recenze Freia Anders-Baudisch, in Neue Literatur (Bohemia) 41/1, 2000, s. 233 n.)

Recenze na publikaci

BRUNNER, Georg, rec. na kol. dílo Normdurchsetzung etc. (jsem spoluautorka) in Zeitschrift für neuere Rechtsgeschichte 2000, Nr. 2, s. 312n.

Recenze na publikaci

DUBEL, Lech, rec. na Adamová, K., Křížkovský, L., Dějiny myšlení o státě, 2000, Annales Universitatis Marie Curie-Sklodowska, section Jus 2001, vol. XLVIII, s. 221 an.

WITKOWSKI, W., recenze na práci K. Adamová, Dějiny soukromého práva ve střední Evropě, stručný nástin 2001, in: Czasopismo Prawno - Historyczne, Tom XLIV-Zeszyt 1, 2002, s. 452-455

WRZYSZCZ, A., autor recenze na práci K. Adamová, Dějiny veřejného práva ve střední Evropě, přehled vybraných otázek, 2000, in: Czasopismo Prawno - Historyczne Tom XLIV-Zeszyt 1, 2002, s. 455 – 549

FIEDORCZYK, P., autor recenze na kolektivní dílo, Vývoj práva v Československu v letech 1945-1989, Praha 2004- spoluautorka , in:Czasopismo prawno-historyczne LVIII, 2006, zeszyt 2, s. 321- 331.

KOSMAN, P., autor recenze na kolektivní dílo, Vývoj české ústavnosti v letech 1618-1918, in: Czasopismo prawno- historyczne LX, 2008, zeszyt 1, s. 247-254.

Odkaz v článku K. Vodičky (Karlsruhe), K ústavnosti zákona o volbách): politologické poznámky, Politologický časopis 4/2000, s. 362 n. (odkaz na Základy politologie).

Odkaz Elander, I., Gustafsson, M., The Reemergence of Local Self - Government in Central - Europe - Some Notes on the 1st Experience, EUR J POLIT RES 23: (3) 295 - 322, Apr. 1993 (Cited Author, Adamová, K., - Citation Databases.

Anotace - ADAMOVÁ, Karolina, KŘÍŽKOVSKÝ, Ladislav: Pojmy "pozice a role" v občanské společnosti (The concepts of "positions" and "roles" in civil society, Politologická

revue 1995, 1, s. 39 an., in International Political Science Abstracts, vol 46, No 6, 1996, s. 747.

Anotace - ADAMOVI, Karolina, Úsvit konstitucionalismu etc. K. Zavacká, Vyšší princip, Knihy a společnosti, 11/ 2007, 4. roč.

Odkaz - v knize Föderationsmodelle und Unionsstrukturen (Hrsg. T. Fröschl) München 1994 (v příspěvku J. Bahlcke, Die Böhmisches Krone zwischen Staatsrechtlicher Integrität, Monarchischer Union und Ständischem Föderalismus, s. 83n (odkaz na moje práce o České konfederaci)

Odkaz Bahlcke, J., Die Landensordnung in Schlesien im 16. und frühen 17. Jahrhundert, Vladislavské zřízení zemské etc., odkaz na moji práci O apelačním soudu, na str. 145.

V. Summary

The Czech Confederation of 1619

The Czech Confederation of 1619 represented the culmination of endeavours for a confederation, showing the conflicts between the Catholics and Evangelists .

The Confederation paper, accepted at the Prague General Assembly in July 1619, was the first Constitution for the entire Czech Crown. It was an Evangelic constitution, as it preferred the evangelic faith and only the Evangelists were allowed to hold the named state offices .

The Constitution also blocked the right of the Estates to oppose the ,undeserving, monarch and thus followed the teachings of the monarchomachs.

The Czech Confederation also pressed for a federal, state structure, showing also Althusian, federative, ideas.

An interesting chapter in the history of the Czech confederative movement is its spreading in to the Estates of other countries. The Czech Estates , the Moravian and Silesian, were eventually joined by the Austrian and Hungarian Estates .

The research of the Czech confederate movement and the analysis of the independent Constitution of 1619 is of importance even today, with the integration of Europe taking place.

Although the Evangelists had been braten and the Constitution had been valid only until the battle at Bila hora in the year 1620, when in the figur for power the Catholics and the

policy of the Habsburgs had been victorious, we can find many moments for inspiration for the present times as well.

It is not a question of the mentioned integration processes in Europe and their complications, but also of the further theories of federalisation. Which are those inspiring resources that can still be used? First of all there are the diplomatic activities leading to the spreading of the Czech Confederation and the solution of the relationships between the central power and „power of the country“.